

**Jaarstukken
Avalex 2023**

Avalex in beeld

- Werkbezoek NVRD-directeur Wendy de Wild en D66-kamerlid Kiki Hagen aan Avalex (*maart*)

- Werkbezoek met de gemeenteraden aan HVC (*april*) >

- Stakeholders bijgepraat over UPV en afvalpreventie tijdens eerste lunchsessie Avalex (*juni*)

- Koers Avalex 2023-2030 bestuurlijk vastgesteld (*juli*) >

Herbruikbare spullen

Lever ze in bij deze
kringloopcontainer

Kleding

Grote elektrische
apparaten

Speelgoed

Woonaccessoires

Keukenspullen

Kleine elektrische
apparaten

- Samenwerking met gemeente Delft en stichting Stunt om te komen tot een circulair ambachtsnetwerk (*2023*)

Zorg om lachgascilinders in het afval
vanwege wetwijziging (*vanaf sept*) >

> **Avalex-conferentie over Veranderen in afvalland**
(*oktober*)

Bijdrage Avalex aan repair event
'van wegwerpeconomie naar reparatiesamenleving'
(*november*) >

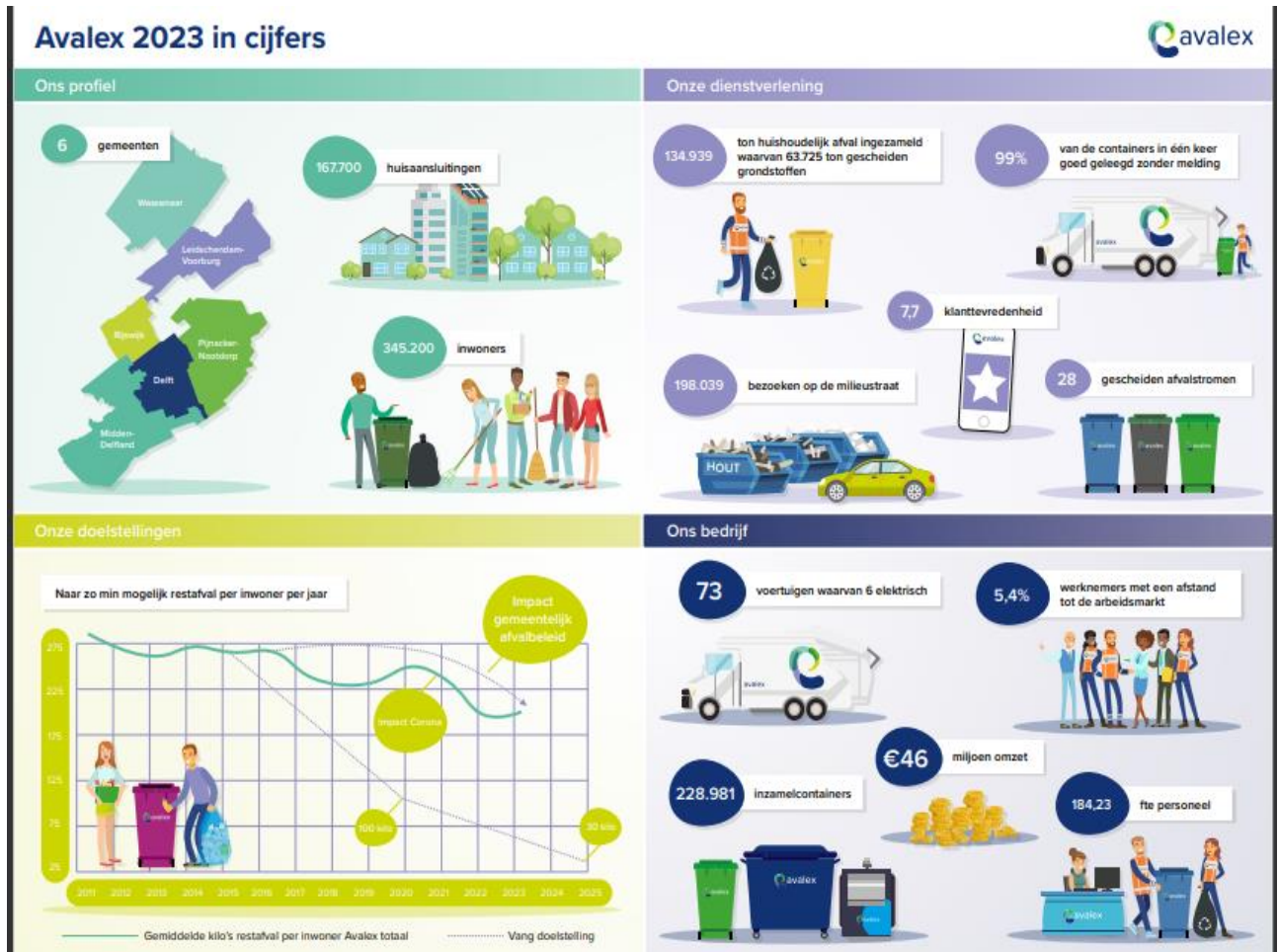
Tevreden over Avalex?

Doe mee en maak kans op een VVV-bon ter waarde van €25,-

www.onderzoekavalex.nl

> **Klantonderzoek laat stijging zien in waardering**

Avalex in cijfers

1. Aan de gemeenteraden

Met gepaste trots kijk ik terug op 2023, een jaar waarin de medewerkers van Avalex zich wederom hebben ingezet voor de inwoners van onze gemeenten.

In nauwe samenwerking met alle betrokkenen hebben we in 2023 onze koers opnieuw tegen het licht gehouden. Met als resultaat: De Koers Avalex 2023-2030, die afgelopen jaar door het bestuur is vastgesteld. Met deze koers blijft Avalex wendbaar, speelt ze in op actuele ontwikkelingen en kan ze doelgericht haar ambities waarmaken.

Begin 2023 werd zichtbaar dat de financiële uitgangspunten voor de begroting 2023 niet houdbaar waren vanwege de sterke inflatie en de nieuwe loonafspraken binnen de cao. Avalex was genoodzaakt haar begroting 2023 te wijzigen om een begrotingstekort te voorkomen. We hebben als bestuur weloverwogen bekeken op welke wijze we hiermee om zouden gaan. Dankzij de extra, eenmalige gemeentelijke bijdrage gecombineerd met een beroep op de eigen reserves zijn we toch in staat geweest om met een begrotingswijziging de financiële mee- en tegenvallers op te vangen.

We hebben in 2023 ook moeten besluiten tot de sluiting van de Avalex-milieustraat in Pijnacker-Nootdorp met ingang van 2024. De kosten van beheer en onderhoud van deze milieustraat waren niet meer te verantwoorden, gezien ook de overcapaciteit aan milieustraatvoorzieningen binnen het Avalex-verzorgingsgebied. Dit is besloten na zorgvuldig onderzoek, waarbij ook goed de afweging is gemaakt op de drie pijlers uit de afvaldriehoek: dienstverlening, duurzaamheid en kosten. In nauw overleg met de betreffende gemeente zijn er maatregelen genomen om de overgang soepel te laten verlopen en de mogelijk nadelige effecten voor de inwoners nabij de milieustraat zoveel mogelijk te beperken.

Daarnaast zien we dat de gemeenten de circulaire doelen omarmen en zich realiseren dat, ondanks de behaalde doelstellingen vanwege het HNI-beleid afgelopen jaren, de noodzaak blijft voor verdere ontwikkeling van gemeentelijk afvalbeleid. In 2023 is in vrijwel alle gemeenteraden een dialoog op gang gekomen om het gemeentelijk afvalbeleid verder te versterken. Een gezamenlijk opgestelde startnotitie van de Avalex- gemeenten en een tweetal externe onderzoeken vormden hiervoor de basis. Avalex heeft in 2023 de gemeenten hierbij ondersteund en de expertise ingebracht om vervolgstappen te kunnen gaan zetten.

Het jaar 2023 benadrukte wederom dat vraagstukken op het gebied van afvalinzameling veelal het lokale niveau overstijgen. Een belangrijke ontwikkeling in 2023 draaide om de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV), waarbij producenten steeds meer verantwoordelijk worden voor het afval dat voortkomt uit hun producten. Deze ontwikkelingen vragen een actieve en alerte inzet van zowel de branche, VNG als overheid om dit voor alle partijen goed werkbaar te krijgen. Ook zien we voor het dossier van bijvoorbeeld de lachgascilinders dat samenwerking cruciaal is. Hieruit blijkt het belang van participeren in netwerken. Avalex is hiervoor goed aangesloten op de brancheorganisatie NVRD, deelname aan de coöperatieve vereniging Midwaste en als mede-aandeelhouder binnen HVC. Daardoor kon Avalex haar gemeenten goed meenemen in deze ontwikkelingen, onder meer tijdens een speciaal daarvoor georganiseerde lunchsessie en de jaarlijkse Avalex-conferentie.

Door telkens open met elkaar het gesprek te voeren over de uitdagingen op het afvaldossier, zowel met de Avalex-gemeenten als met de medewerkers en ondernemingsraad, is Avalex in staat geweest de uitdagingen te managen en 2023 tot een goed einde te brengen.

En met effect: Het klantonderzoek onder inwoners toonde in 2023 een opvallende verbetering ten opzichte van voorgaande metingen, wat aantoont dat de Avalex-dienstverlening gewaardeerd wordt.

Namens het bestuur Avalex,

Peter Hennevanger
voorzitter

2. Verslag van de directie

Met grote inzet en enorme flexibiliteit hebben in 2023 zowel voor als achter de schermen bijna 200 professionals veel en goed werk verzet. Gericht op zowel de inzamelprestaties als het realiseren van circulaire doelstellingen. In samenwerking met medewerkers, opdrachtgevers en het bestuur hebben we samen de nieuwe ambities geformuleerd: Koers Avalex 2023-2030. Hiermee hebben we kaders en bouwstenen voor de toekomstige uitdagingen. Het geeft ook een duidelijke richting en focus waar we wel en niet van zijn. Samenwerking in de keten met lokale partners kan ons helpen bij de circulaire ambities.

In het licht van deze koers zijn in 2023 al stappen gezet:

- **Optimale dienstverlening**

Ondanks uitdagingen, zoals het invullen van (specialistische) vacatures, waar Avalex overigens niet uniek in is, heeft Avalex haar dienstverlening op het gewenste niveau weten te handhaven. De groeiende waardering van inwoners, met een klantonderzoekscore van 7,7 in 2023, getuigt van de effectiviteit van de inspanningen. Met een afnemend aantal meldingen en een groeiend gebruik van de Avalex App konden we efficiënter reageren en beter in verbinding zijn met onze bewoners.

- **Impact op circulariteit**

De impact op circulariteit blijkt een voortdurende uitdaging. Hoewel Avalex vooruitgang boekte in afvalscheiding, is de vangdoelstelling niet gehaald. De kwaliteit van ingezamelde grondstoffen bleef een punt van zorg, en gerichte interventies op wijk- en containerniveau bleven noodzakelijk. Het starten van een project met Stichting Stunt en de gemeente Delft om een circulair ambachtsnetwerk te creëren, illustreert Avalex's bijdrage aan preventie van afval.

- **Duurzaam ondernemen**

Avalex streeft niet alleen naar het realiseren van de duurzaamheidsdoelen van de deelnemende gemeenten, maar ook binnen haar eigen organisatie. We zijn immers een publieke organisatie en kunnen met onze bedrijfsvoering ook hieraan bijdragen. In 2023 heeft Avalex haar organisatie langs MVO-standaarden geplaatst en bouwt nu verdere aan de ontwikkeling van MVO-beleid voor 2024, gericht op Sustainable Development Goals (SDG). Avalex participeert actief in lokale netwerken met gedeelde ambities zoals Werkwaardig.

- **Versterken ontwikkelkracht**

Samenwerken is een belangrijke basis voor de koers van Avalex. Hiermee vergroot Avalex het ontwikkel- en innovatiepotentieel passend bij de uitdagingen die de ontwikkelingen met zich meebrengen. Het 'circulair ambachtsnetwerk'-project in samenwerking met de gemeente Delft en Stichting Stunt illustreert deze inzet in 2023. Evenals de samenwerking met HVC, die mogelijkheden biedt gericht op het optimaliseren van de overslag van afval en grondstoffen. Actieve investeringen in medewerkers, waaronder de MBO-4 opleiding, onderstrepen het versterken van de personele ontwikkelkracht.

We willen als Avalex een betrouwbare dienstverlener zijn voor onze opdrachtgevers, snel anticiperen op meldingen van bewoners en een fijne werkgever zijn voor onze medewerkers. Daarnaast voelen we ons verantwoordelijk om mee te bouwen aan nieuwe oplossingen die bijdragen aan het reduceren van restafval.

In 2023 is er een op basis van een begrotingswijziging een eenmalige financiële extra bijdrage geleverd door de zes gemeenten. Hiermee konden met name de extra kosten voor de cao-stijging opgevangen worden en de prijsstijgingen materialen door de oorlog in Oekraïne. Avalex zou EUR 715.000 euro uit de reserves gebruiken. Uietindelijk is er EUR 440.000 aan de reserves onttrokken. Sturing op kosten door efficiënte dienstverlening uiteraard zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit is een continue opgave. Ook in 2024 en verder zullen we streven naar optimalisering. De kosten voor afvalverwerking en met name verbranding zullen immers substantieel blijven stijgen.

We kijken met vertrouwen naar het nieuwe jaar en realiseren ons dat de opgave en ambities uitdagend zijn. Het vertrouwen is gebaseerd op de enorme inzet en gedrevenheid van onze medewerkers en partners. Met dank aan alle medewerkers, die voor en achter de schermen hun schouders hebben gezet aan onze ambities.

Directieteam Avalex,

Désirée Curfs- secretaris-directeur, Roy Dom- directielid Bedrijfsvoering, Willem Stronkhorst- directielid Uitvoering

Overzicht van de activiteiten van het bestuur in 2023

Bestuur Avalex

Het bestuur bestuurt de organisatie en de secretaris-directeur draagt zorg voor de uitvoering hiervan.

In 2023 bestond het bestuur tot maart 2023 uit de volgende leden:

- Mevr. M.A. Huijsmans (wethouder Delft)
- Dhr. P. van Veller (wethouder Leidschendam-Voorburg)
- *vacature* (wethouder Midden-Delfland)
- Dhr. P.C. Hennevanger, voorzitter (wethouder Pijnacker-Nootdorp)
- Dhr. W. van Damme (wethouder Rijswijk)
- Dhr. H.J.M. Hendrickx (wethouder Wassenaar)

In 2023 bestond het bestuur vanaf maart 2023 uit de volgende leden:

- Mevr. M.A. Huijsmans (wethouder Delft)
- Dhr. P. van Veller (wethouder Leidschendam-Voorburg)
- Dhr. F.A. Voskamp (wethouder Midden-Delfland)
- Dhr. P.C. Hennevanger, voorzitter (wethouder Pijnacker-Nootdorp)
- Dhr. W. van Damme (wethouder Rijswijk)
- Dhr. L.N.M. van Doeveren (wethouder Wassenaar)

Het bestuur van Avalex is in 2023 zes keer bijeengekomen.

Naast reguliere zaken met betrekking tot de planning- & control cyclus en het voorbereiden van de HVC-aandeelhoudersvergaderingen, heeft het bestuur aandacht besteed aan scenario's om het voorziene begrotingstekort 2023 te dempen. Ze heeft besloten deze deels te dekken uit eigen vermogen en deels door een aanvullend beroep te doen op de gemeenten.

Daarnaast heeft het bestuur het besluit genomen om de Avalex-milieustraat Pijnacker-Nootdorp te sluiten met ingang van 1 januari 2024. Deze sluiting draagt bij aan het afbouwen van de irrationele overcapaciteit, waarbij noch de duurzaamheidsdoelstellingen, noch het serviceniveau in gedrang komen. Doorslag geven de financiële impact van deze stap en inhoudelijke, externe onderbouwing.

Ook is de impact besproken van nieuwe, bredere dienstverlening volgend uit eventueel nieuw gemeentelijk afvalbeleid. Het bestuur heeft afgesproken om een projectleider innovatie dienstverlening aan te stellen om deze dienstverlening nader te verkennen.

Tenslotte heeft Avalex 2023 gebruikt om haar voorgenomen koers ter consultatie voor te leggen. Dit heeft medio 2023 geleid tot bestuurlijke vaststelling van de Koers Avalex 2023-2030.

Deel A

Maatschappelijke

functie

3. Programma Avalex

3.1 Profiel Avalex

Avalex verzorgt het inzamelen en (laten) verwerken van huishoudelijk afval voor de gemeenten Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk en Wassenaar.

Avalex is een bedrijfsvoeringsorganisatie; een samenwerkingsverband zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat beleidsmatige keuzes thuishoren bij de gemeenten en dat ze zich richt op de uitvoering. Dit vraagt een nauw samenspel tussen Avalex en de opdrachtgevende gemeenten. De beleidsmatige vragen moeten enerzijds goed uitgevoerd, verantwoord en gestuurd kunnen worden. Anderzijds adviseert Avalex ook als kennispartner over de uitvoering en de betekenis hiervan voor (nieuw) beleid.

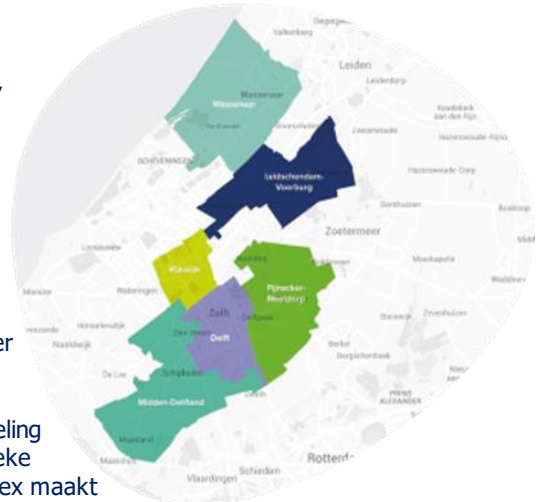
De kracht van onze (geografische-) nabijheid, de expertise van inzameling (en laten verwerken) van afval- en grondstoffen en de gedeelde publieke waarden vormen een belangrijke basis voor deze samenwerking. Avalex maakt hierover transparante afspraken met elke gemeente. Zoveel mogelijk vanuit een gemeenschappelijke, uniforme aanpak, en ook met ruimte voor maatwerk, passend bij de diversiteit van onze gemeenten.

Ruim 200 professionals geven hier, zowel op de wagen, milieustraat als op kantoor, dagelijks, met grote inzet invulling aan. Uitvoering is immers de kracht van Avalex.

Afgelopen jaren is veel geïnvesteerd om steeds beter en slimmer invulling te geven aan deze uitvoering. De vruchten daarvan plukt Avalex dagelijks. Opdrachtgevers en bewoners geven aan overwegend tevreden te zijn over de dienstverlening van Avalex. Voor de uitvoering werkt ze samen met een groot aantal partners, met name voor de verwerking van onze grondstof- en afvalstromen.

Avalex is op 2 april 2001 als gemeenschappelijke regeling opgericht door de gemeenten Leidschendam, Voorburg en Rijswijk vanuit de behoefte om de kracht van het collectief te benutten met schaalvergroting. In de loop van de jaren zijn ook de gemeenten Pijnacker-Nootdorp (2004), Wassenaar (2006), Delft (2007) en Midden-Delfland (2010) aangesloten.

Om de verbinding met de gemeentelijke opdrachtgevers te versterken de dienstverlening verder door te ontwikkelen, is in 2018 de governance opnieuw bezien. Dit heeft geleid tot een wijziging, op basis waarvan Avalex een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) werd, zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

3.2 Programmaverantwoording

Wat wil Avalex bereiken

Het maatschappelijk effect dat Avalex wil bereiken is uitgedrukt in de Koers Avalex 2023-2030. Deze is in 2023 bestuurlijk vastgesteld en is tot stand gekomen in nauwe afstemming met de opdrachtgevende gemeenten, de medewerkers en het bestuur.

- Missie en visie

- Strategische uitgangspunten

Avalex is en blijft komende jaren gericht op het realiseren van optimale dienstverlening, waarbij ze diensten aanbiedt die de uitvoering van (nieuw) gemeentelijk afval- en grondstoffenbeleid realiseert. Eveneens gaat Avalex zich verder ontwikkelen op diensten die de impact op circulariteit vergroten. In de eigen bedrijfsvoering wordt ook meer de focus gelegd op duurzaam ondernemen. Tot slot is een belangrijk onderdeel het aangaan van verbindingen en samenwerking. Zo vergroot Avalex de ontwikkelkracht van Avalex en het draagvlak voor de initiatieven die we willen nemen.

Realisatie beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2018 lichten gemeenschappelijke regelingen de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Het landelijk toepassen van bepaalde beleidsindicatoren stelt gemeenten beter in staat een vergelijking te maken tussen de gemeenschappelijke regelingen.

Met betrekking tot afval wordt hiertoe doorgaans de indicator van het VANG-programma gehanteerd:

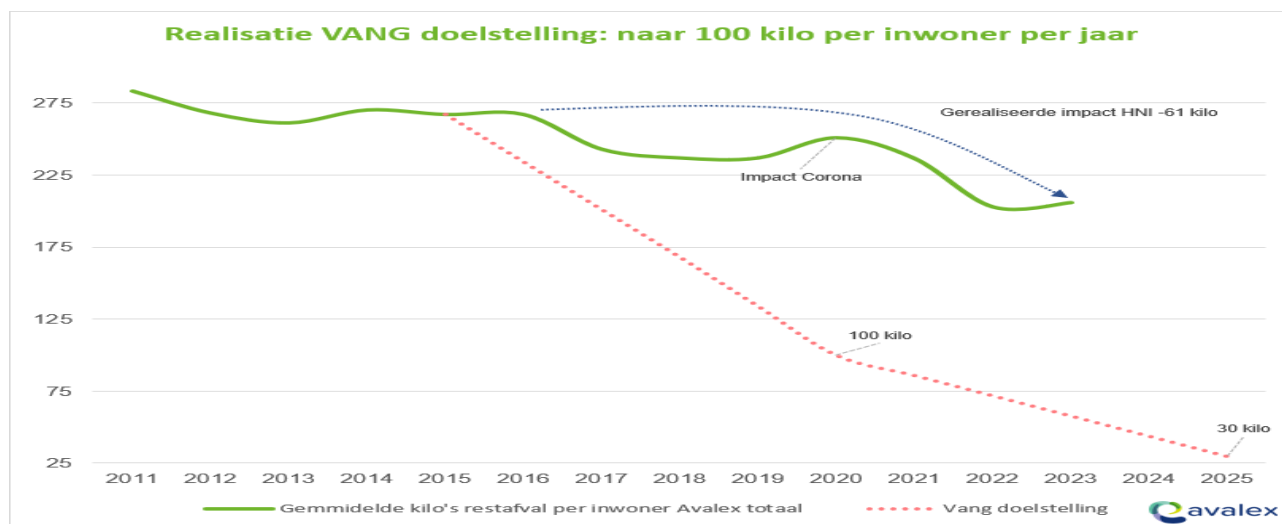
- Scheidingspercentage huishoudelijk afval
- Omvang huishoudelijk restafval kg/inwoner per jaar

Met deze indicatoren wordt een bijdrage geleverd aan het realiseren van de landelijke ambitie zoals vastgelegd in het programma Van afval naar grondstof (VANG). Dit programma is ontwikkeld om gemeenten op het gebied van huishoudelijk afval te helpen om de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie, zoals wettelijk is vastgelegd in het Landelijk afvalbeheerplan (LAP3).

Beleidsindicator	Norm	2023	2022	2021
Omvang huishoudelijk restafval kg/inwoner per jaar	100 kg	206 kg	203 kg	237 kg
Scheidingspercentage huishoudelijk afval	75%	47%	49%	45%

Tabel 3.1: Beleidsindicatoren

Ondanks het feit dat de beleidsindicator huishoudelijk restafval per inwoner hoger is dan in 2022, is wel een dalende trend over de afgelopen jaren zichtbaar. Hieronder is het verloop van de beleidsindicator door de jaren heen weergegeven, uitgedrukt als gemiddelde over de Avalex-gemeenten:

Figuur 3.1: Verloop VANG doelstelling

Wat heeft Avalex hiervoor gedaan?

Om de gemeenten te ondersteunen bij het realiseren van deze doelstellingen voert Avalex haar kerntaken en aanvullende dienstverlening uit. Deze taken staan omschreven in de GR. De bijbehorende kosten zijn opgenomen in de begroting Avalex. De afgenomen diensten zijn uitgewerkt in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) per Avalex-gemeente. In de volgende hoofdstukken wordt per (kern)taak verwoord wat er bereikt is en wat het heeft gekost.

Daarnaast heeft Avalex de gemeenten ondersteund rond het vraagstuk van de achterblijvende resultaten rond de gestelde doelen. Dit vraagt namelijk om sterkere, nieuwe inzet van de gemeenten ten aanzien van het te voeren beleid rond afval- en grondstoffen. De gehanteerde inzamelingsystematiek kan, naast de stedelijkheidsklasse, grote impact hebben op het realiseren van de VANG-doelstellingen. Avalex heeft de gemeenten geadviseerd over de mogelijkheden voor nieuw beleid. Op basis van benchmarkonderzoek en de onderzoeken die Avalex in opdracht van de gemeenten heeft laten uitvoeren in 2022 is gekomen tot een gemeenschappelijk basis document voor nieuw afval- en grondstoffenbeleid, waar elke gemeente nu mee aan de slag kan.

3.3 Uitvoeren kerntaak

3.3.1 Inzameling van huishoudelijk afval

Wat hebben we bereikt in 2023?

De primaire kerntaak van Avalex bestaat uit het gescheiden inzamelen van het huishoudelijk restafval en grondstoffen van inwoners, in opdracht van de deelnemende Avalex-gemeenten. Dit gebeurt via huis-aan-huis-inzameling (leggen containers en ophalen grof huishoudelijk afval) en het lossen van onderlozende containers. Daarnaast kunnen inwoners grof huishoudelijk afval brengen naar één van de vier milieustraten van Avalex.

In 2023 zijn de onderstaande hoeveelheden afval en grondstoffen ingezameld.

Ingezamelde tonnages afvalstromen	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Restafval	63.568	62.016	60.538	69.631
Grondstoffen: papier	15.053	12.578	13.107	14.317
Grondstoffen: pmd	5.246	8.809	10.076	4.150
Grondstoffen: gft	27.085	20.920	20.374	23.449
Grondstoffen: textiel	1.260	1.002	864	997
Grondstoffen: glas	7.796	6.323	6.588	7.463
Grondstoffen: kca	294	259	264	294
Inzameling via milieustraten	18.072	16.481	17.709	18.071

Tabel 3.2: Ingezamelde tonnages (x 1.000)

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Kosten van inzameling van afval	18.872	18.723

Tabel 3.3: Kosten van inzameling van afval (x 1.000)

3.3.2 Onderhoud en beheer milieustraten

Wat hebben we bereikt in 2023?

Het onderhoud en beheer van de milieustraten is een volgende kerntaak van Avalex.

Milieustraten

Binnen het Avalex gebied zijn vier milieustraten waar alle inwoners hun grof huishoudelijk afval kunnen aanbieden, te weten in Delft, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk en Wassenaar. De milieustraten van Delft en Rijswijk zijn eigendom van Avalex. De overige milieustraatlocaties zijn eigendom van de betreffende gemeente. Avalex doet het beheer van alle milieustraten in de Avalex-gemeenten.

In onderstaande tabel een overzicht van het aantal bezoeken aan de milieustraten in 2023.

Het aantal bezoeken aan de milieustraten blijft achter bij de verwachting die in de DVO 2023 is opgenomen. Dit zien we ook terug in de afname van de tonnen die naar de milieustraten worden gebracht.

Aantal bezoeken milieustraten per gemeente	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Delft	42.501	45.126	50.290	49.450
Leidschendam-Voorburg	31.980	30.409	31.572	33.045
Midden-Delfland	6.421	10.058	9.933	8.665
Pijnacker-Nootdorp	41.001	41.357	44.874	44.981
Rijswijk	35.397	32.875	34.996	33.711
Wassenaar	32.499	27.881	28.179	34.697

Voorschoten*	11.484	10.333	9.695	11.487
Totaal	201.283	198.039	209.539	216.036

Tabel 3.4: Aantal bezoekers milieustraten per gemeente

* De inwoners van de gemeente Voorschoten maken medegebruik van de Avalex-milieustraten. Hiertoe is een aparte DVO opgesteld tussen Avalex en de gemeente Voorschoten.

Avalex-milieustraat Pijnacker-Nootdorp

In september heeft het bestuur Avalex een besluit genomen over de toekomst van de Avalex-milieustraat Pijnacker-Nootdorp.

Op basis van extern onderzoek en gericht op afweging langs de afvaldriehoek, is besloten om niet over te gaan tot de investeringen in de Avalex-milieustraat Pijnacker-Nootdorp, en deze locatie te sluiten met ingang van 1 januari 2024. Het afbouwen en sluiten van de Avalex-milieustraat Pijnacker-Nootdorp draagt bij aan het afbouwen van de irrationele overcapaciteit, waarbij noch de duurzaamheidsdoelstellingen, noch het serviceniveau in gedrang komen. Doorslag geven de financiële impact van deze stap en de inhoudelijke onderbouwing van de externe rapporten, waaruit blijkt dat deze stap inhoudelijk verantwoord mogelijk is.

De financiële effecten van de voorgenomen sluiting zijn opgenomen in de begroting Avalex 2024, waardoor het bij de Avalex-gemeenteraden ter zienswijze is voorgelegd als onderdeel van de begroting. Gezien de bijzondere positie van Pijnacker-Nootdorp, is de raad, via het college, van deze gemeente ook separaat geïnformeerd over het besluit. Avalex is met het college van Pijnacker-Nootdorp in gesprek gegaan over mogelijke alternatieven om mogelijk ongewenste effecten van de voorgenomen sluiting zoveel mogelijk te beperken en te zorgen voor een goede overgang. Besluitvorming hierover vindt plaats op gemeentelijk niveau. Onderdeel hiervan is de inzet van een mobiele milieustraat in een paar woonkernen van de gemeente. Deze zal door Avalex gehuurd worden van collega inzamelorganisatie Cyclus.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Kosten beheer en onderhoud milieustraten*	382	429

Tabel 3.5: Kosten van beheer en onderhoud milieustraten (bedragen x € 1.000)

* De kosten voor het beheer en onderhoud van de milieustraten en inzamelmiddelen worden toegelicht in paragraaf 5.2 'Beheer en onderhoud kapitaalgoederen'.

3.3.3 (laten) Verwerken van afvalstoffen ingezameld door Avalex

Wat hebben we bereikt in 2023?

Avalex is verantwoordelijk voor het laten verwerken van de ingezamelde huishoudelijke afval- en grondstoffen. Hierbij werkt Avalex samen met partners met gedeelde duurzaamheidsdoelstellingen. Het verwerken van een deel van de grondstoffen wordt vermarkt via een inkoopverenigingsverband binnen de branche, Midwaste, waar Avalex lid van is. Voor het verwerken van de afvalstromen fijn en grof huishoudelijk restafval en gft is Avalex sinds 2021 aandeelhouder bij HVC.

Vergoeding pmd

Met betrekking tot het verwerken van pmd, ontvangt Avalex een inzamelvergoeding via Nedvang (Afvalfonds). De inzamelvergoeding voor brongescheiden pmd bedraagt € 245 per ton goedgekeurd pmd. Daarnaast is er ook nog een inzamelvergoeding voor nascheiding pmd. Deze vergoeding bedraagt voor 2023 € 14 per ton na te scheiden materiaal (MIX fractie). HVC en het Afvalfonds zijn in 2023 met moeite tot overeenstemming gekomen over de vergoeding die HVC zou moeten ontvangen voor het uitvoeren van de nascheiding. Gedurende de looptijd van deze onderhandelingen heeft dit tot gevolg dat HVC geen vergoeding ontvangt van het Afvalfonds en als gevolg daarvan Avalex/de gemeenten tot op heden geen inzamelvergoeding ontvangen voor nascheiding pmd. Begin 2023 heeft HVC daarom alle gemeenten een brief hierover gestuurd. Nu akkoord hierover is bereikt, ontvangen de gemeenten die nascheiding hebben ingevoerd alsnog de inzamelvergoeding pmd voor 2023.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Kosten van verwerking afvalstoffen	12.537	13.124

Tabel 3.6: Kosten van verwerking van afvalstoffen (bedragen x € 1.000)

3.3.4 Beheer en onderhoud containers

Wat hebben we bereikt in 2023?

Een andere kerntaak van Avalex is het beheer en onderhoud (inclusief aanschaf en vervanging) van alle inzamelmiddelen die in het Avalex-verzorgingsgebied worden ingezet. Dit varieert van mini-containers voor laagbouw tot onderlossende verzamelcontainers bij hoogbouw. De focus van de containerinzet is een optimale mix van containers per huishouden om bij te dragen aan de efficiëntie van de inzameling, passend bij het gemeentelijk afvalbeleid. Beheer en onderhoud van deze inzamelmiddelen vindt plaats volgens het Beheerplan Inzamelmiddelen Avalex.

Project containerregistratie op orde

De eerste fase van het project Containerregistratie op orde is in 2023 uitgevoerd. Dit project heeft als doel om de beheeradministratie van de containers te optimaliseren en inzichtelijk te krijgen hoeveel containers nog niet in de basisregistratie zijn opgenomen en voorzien zijn van chips. Dit is randvoorwaardelijk om gemeentelijke beleidswijzigingen die gericht zijn op tariefdifferentiatie door te kunnen voeren. Met het project verkrijgt Avalex inzicht in een aanpak voor zowel de gemeenten die overgaan tot tariefdifferentiatie en een aanpak voor de overige gemeenten.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Kosten van beheer en onderhoud containers	6.203	6.811

Tabel 3.7: Kosten van beheer en onderhoud containers (bedragen x € 1.000)

3.3.5 Overslaan van restafval

Wat hebben we bereikt in 2023?

Het ingezamelde huishoudelijk restafval wordt samengebracht op het overlaadstation van Avalex in Delft en wordt vervolgens vervoerd naar de externe afvalverwerker.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Kosten van overslaan van afval	500	682

Tabel 3.8: Kosten van overslaan van afval (bedragen x € 1.000)

3.4 Aanvullende taken: communicatie en innovatie

Avalex heeft goede kennis van de afvalbranche, het werkgebied en specifieke omstandigheden in de opdrachtgevende gemeenten. Deze kennis wil Avalex graag gebruiken om naar haar gemeenten een brede adviserende en ondersteunende rol te vervullen. Zo kan zij haar gemeenten zo goed mogelijk ondersteunen door haar van juiste en actuele informatie te voorzien. Hiervoor neemt Avalex ook deel aan een landelijke benchmark van de NVRD om de Avalex gemeenten te kunnen vergelijken met andere gemeenten. Avalex heeft naast het uitvoeren van de kerntaken, in opdracht van de deelnemende gemeenten, ook in 2023 een adviserende en ondersteunende rol vervuld ten bate van het gemeentelijk afvalbeleid.

Daarnaast heeft Avalex communicatie-activiteiten uitgevoerd voor het collectief van de Avalex-gemeenten. De inzet van Avalex is steeds gericht op het realiseren van de landelijke beleidsindicator, de VANG-norm van 100 kg en de 75% afvalscheiding restafval per inwoner per jaar. Uitleggen van het belang van goede afvalscheiding en de bijpassende spelregels vormden daarbij de kern van de boodschap. Gedragsverandering van bewoners is essentieel voor succesvolle scheiding en daarmee realisatie van onze circulaire ambities.

3.4.1 Innovatief inzamelen

Wat hebben we bereikt in 2023?

Implementatie gemeentelijk afvalbeleid: Het Nieuwe Inzamelen / Gebiedsontwikkeling

Bij het vaststellen van het beleid 'Grip op Grondstoffen' is ingezet op de methodiek van Het Nieuwe Inzamelen (HNI)/gebiedsontwikkeling om de VANG-doelstellingen te realiseren. De aanpak kenmerkt zich om per woonwijk (per gemeente) over te gaan naar gescheiden inzameling van grondstoffen aan huis. De kleine hoeveelheid restafval die overblijft, wordt verzameld in ondergrondse containers in de buurt.

De afvalmethodiek Het Nieuwe Inzamelen (HNI) is afgerond met uitzondering van de gemeente Rijswijk. Gemeente Rijswijk heeft de uitrol van HNI tijdelijk on hold gezet, op basis van besluitvorming in de gemeenteraad. De gemeente heeft zich beraad op het vervolgproces en heeft hiervoor ook een groot aantal bewonersbijeenkomsten georganiseerd om informatie op te halen vanuit de bewoners van potentiële HNI wijken. Medewerkers van Avalex hebben ondersteund bij de uitvoering van de bewonersbijeenkomsten. Avalex heeft haar dienstverlening aangepast aan de tussenfase. De kosten voor het stilleggen van de uitrol HNI zijn aanzienlijk en worden doorbelast aan de gemeente. Gemeente Rijswijk heeft eind 2023 besloten om volledig over te gaan op nascheiding pmd en daarmee HNI in afgeslankte vorm door te voeren.

Naar aanleiding van de implementatie gemeentelijk afvalbeleid: Medio 2023 is het onderzoeksrapport naar het afvalbeleid in Pijnacker-Nootdorp opgeleverd. Uit het rapport blijkt dat het gelopen gemeentelijk beleidsproces op orde is, maar dat de afvalprestaties nog verbeterpotentie kennen. De relatie met Avalex wordt als goed ervaren

Advisering over innovatie van gemeentelijk grondstoffenbeleid / doorontwikkeling 'Grip op Grondstof'

Een aantal Avalex-gemeenten heeft 2023 gebruikt om bewoners- en raadsinformatiebijeenkomsten te organiseren over nieuw gemeentelijk afvalbeleid. Het document 'Gezamenlijke basis voor nieuw afval- en grondstoffenbeleid Avalex-Gemeenten 2022-2030', dat eind 2022 in afstemming tussen Avalex en de gemeenten is opgesteld, dient daarbij als vertrekpunt voor de dialoog over de gewenste koers rond de afvalinzameling binnen de Avalex-gemeenten. Avalex heeft deze bijeenkomsten ondersteund. In het opdrachtgeversoverleg is het nieuwe gemeentelijke afvalbeleid afgelopen periode een terugkerend thema geweest.

In juni heeft Avalex haar eerste lunchsessie georganiseerd voor wethouders en ambtenaren op het afvaldossier en de circulaire economie. Deze was gericht op het NPCE en afvalpreventie.

Om te anticiperen op de situatie dat één of meerdere Avalex-gemeenten overgaan tot nieuw afval- en grondstoffenbeleid, heeft het bestuur afgesproken om een 'projectleider innovatie dienstverlening' aan te stellen, om nieuwe, bredere dienstverlening nader te verkennen, volgend uit eventueel nieuw gemeentelijk afvalbeleid. Inmiddels is er een projectleider geselecteerd die op interim-basis zal starten.

Zijbelading

Gemeente Wassenaar heeft begin 2023 de opdracht verstrekt om over te gaan tot inzamelen door voertuigen met zijbelading. Momenteel wordt de invoering voorbereid in nauwe afstemming tussen de gemeente en Avalex. De bewonersavond in Wassenaar dit jaar heeft veel informatie opgeleverd voor het goed kunnen bepalen van de aanbiedplekken.

Optimalisatie milieustraten

Op basis van de bevindingen uit het rapport onderzoeksrapport 'Toekomstvisie grofvuil en producthergebruik' (Royal Haskoning/DHV - juni 2022) is Avalex bezig met een optimalisatieslag. In dat kader is op 8 september formeel besloten de Avalex-milieustraat Pijnacker-Nootdorp in 2024 (zie ook paragraaf over 'milieustraten') te sluiten. De communicatie hierover is gestart en met de gemeente Pijnacker-Nootdorp zijn mitigerende maatregelen afgesproken.

Parallel aan bovenstaande ontwikkelingen vinden er initiatieven plaats om samen met de TU Delft de 'klantreis' op de Avalex-milieustraat Delft te verbeteren. Daarnaast is er samenwerking met de faculteit Industrieel Ontwerpen van de TU Delft vanuit het speerpunt in de koers om meer te richten op preventie. Kunnen we de ontwerpers van de producten voor de toekomst bewust maken van hoe producten er in de afvalfase uit zien. En kan dit stimuleren door producten te ontwerpen die repareerbaar en/of langer bruikbaar zijn? Avalex zal ook één van de sprekers zijn op een bijeenkomst over reparatie van de TU Delft/Universiteit Leiden.

Wat heeft het gekost?

Per gemeente is een maatwerkofferte gemaakt voor de implementatie van HNI. Daarom is dit in de begroting van 2023 eveneens apart opgenomen.

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Projecten	636	1.128

Tabel 3.9: Projecten (bedragen x € 1.000)

Er zijn in 2023 minder projecten op offertebasis uitgevoerd voor de gemeenten waardoor de kosten voor de projecten ook lager zijn dan begroot.

3.4.2 Communicatiestrategie

Om de afvalscheidingsdoelstellingen te realiseren zijn de gemeenten, en daarmee ook Avalex voor een groot deel afhankelijk van het gedrag van haar inwoners. Avalex heeft de gemeenten ondersteund met gedrags-beïnvloedende communicatie om het restafval te verminderen en de kwaliteit van het gescheiden afval en grondstoffen te verbeteren.

Wat hebben we bereikt in 2023?

Project Sturen op kwaliteit grondstoffen

Bij het herijken van de VANG-doelstellingen is extra aandacht gevraagd voor de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen. Om hier invulling aan te geven is in 2022 het project 'Sturen op kwaliteit grondstoffen' gestart. Met dit project is een stap gezet in het realiseren van de reductie van de afkeur van afval- en grondstoffen. Dit effect ziet Avalex goed terug bij de minicontainers. Het traject voor verzamelcontainers bij hoogbouw is echter een traject met een lange adem. Dit jaar is de kwaliteit van de verzamelcontainers namelijk verslechterd. Avalex heeft de Avalex-gemeenten begin 2023 geadviseerd over een vervolgproject, gericht op een buurtgerichte aanpak. Dit voorstel ligt vanaf juli 2023 voor bij de gemeenten. Tevens is subsidie aangevraagd voor dekking van de voorgestelde interventies om de pmd-kwaliteit te verbeteren. Ook is er extra campagne inzet vanuit Nedvang/Afvalfonds in samenwerking met de gemeenten.

Voorlichting/educatie

Eén van de instrumenten is het verzorgen van voorlichting op scholen. Er zijn in totaal 23 voorlichtingslessen verzorgd door Avalex. In verband met krapte op de arbeidsmarkt hebben we niet op meer aanvragen kunnen inspelen.

Daarnaast heeft Avalex de afgelopen periode met het Technasium van een middelbare school in Delft samengewerkt aan een innovatief project rond afval scheiden. Dit heeft de bewustwording onder scholieren versterkt en nieuwe invalshoeken voor communicatie opgeleverd.

Naast voorlichting op scholen heeft Avalex deze periode ook 10 keer voorlichting gegeven op jaarmarkten en informatiemarkten. Dit vond plaats op verzoek van gemeenten.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Kosten van communicatie	52	107

Tabel 3.10: Kosten communicatie (bedragen x € 1.000)

De communicatiekosten zijn verdeeld over diverse afdelingen, waardoor deze lager zijn dan begroot.

3.4.3 Klantcontact

Avalex hecht aan het open en toegankelijk communiceren met inwoners van de deelnemende gemeenten. Het klantcontactcentrum van Avalex is bereikbaar voor inwoners via de website, e-mail, telefoon en via de Avalex-app. Inwoners kunnen er terecht met vragen over dienstverlening en afval scheiden, problemen met hun containers, het maken van grofvuilafspraken en meldingen over niet-geleegde containers.

Het aantal (beïnvloedbare) klachten en meldingen, inclusief een jaarlijks uit te voeren klantonderzoek vormen een indicator voor de tevredenheid van de inwoners over de dienstverlening. Het streven is zo min mogelijk meldingen en klachten over onze dienstverlening. In 2023 was de dalende trend wederom goed zichtbaar en de verwachting is dat deze zich komende jaren verder zal doorzetten.

Wat hebben we bereikt in 2023?

Meldingen/klachten

Het aantal beïnvloedbare meldingen en klachten is verder gedaald in 2023. Hieronder een overzicht.

Meldingen/klachten	2023	2022	2021
Beïnvloedbare meldingen	6.691	8.650	12.226

Klachten	3	3	8
----------	---	---	---

Tabel 3.11: Overzicht meldingen/klachten

De meldingen waarop Avalex invloed heeft, zijn doorgaans gericht op het niet op tijd legen van een afvalcontainer. De daling is mede het gevolg van het rijden op vulgraadsensor. Hierdoor kan Avalex bovendien makkelijker inspelen op grote en kleine variaties als gevolg van bijvoorbeeld weersomstandigheden en corona.

Afgelopen jaren is het aantal officiële klachten gereduceerd. De klachten kennen een uiteenlopend karakter. Dit beperkt de mogelijkheid processen aan te passen op basis van signalen.

Visie bewonerscontact 'Doordacht op weg naar 100% self-service'

Voor de toekomst van de klantcommunicatie ligt er sinds 2022 een visie om deze steeds meer digitaal in te richten, met directe terugkoppeling vanuit onze systemen, zonder tussenkomst van ons klantcontactcentrum (KCC). In het licht van deze visie, maar versterkt door arbeidsmarktkrapte, is medio 2023 een pilot gestart voor het inkorten van de telefonische openingstijden. Op basis van de bevindingen heeft Avalex besloten de beperking van de telefonische openingstijden te continueren.

Dat inwoners weten de weg te vinden naar Avalex, zien we terug in de verdere toename van het gebruik van de Avalex App. Dit is met 68% toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Dat betekent dat ongeveer 1/3 van de huisaansluitingen de Avalex App heeft gedownload. Een stand waar Avalex tevreden mee is en de slag in het efficiënter afhandelen van meldingen en het informeren van bewoners over (mutaties in) de dienstverlening goed zichtbaar maakt.

Klantonderzoek onder inwoners

Avalex houdt tweejaarlijks een klantonderzoek om inzicht te krijgen in de tevredenheid van de inwoners over de dienstverlening van Avalex en de tevredenheid van het gemeentelijke afvalbeleid. Het klantonderzoek onder inwoners toonde in 2023 een opvallende verbetering ten opzichte van voorgaande metingen, wat aantoont dat onze dienstverlening gewaardeerd wordt. En dat is niet vanzelfsprekend in een tijd waarin onze gemeenten hun circulaire doelen (VANG) willen omarmen en deze tegelijkertijd willen afstemmen op lokale behoeften.

Wat heeft het gekost?

De kosten van het klantcontactcentrum betreffen vooral personeelskosten.

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Personeelskosten klantcontactcentrum	752	767

Tabel 3.12: Kosten van klantcontactcentrum (bedragen x € 1.000)

3.5 Financiële realisatie programma

Binnen Avalex zijn de algemene dekkingsmiddelen (waaronder de lokale heffingen, algemene uitkeringen, dividend, saldo financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen) niet van toepassing. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het bedrag aan overhead en de kosten voor het primaire proces.

	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023
Overhead	7.866	7.346

Tabel 3.13: Overheadkosten (bedragen x € 1.000)

De overheadkosten (zoals kosten van huisvesting, ICT, Inkoop en Financiën) zijn hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervan zijn de kosten voor ICT (meer en duurdere licenties) en huisvesting als gevolg van de uitgestelde verbouwing in Den Haag.

	2023	2022
Kosten	47.118.771	43.097.518
Huisaansluitingen	168.500	165.900
Per huisaansluiting	280	260

Tabel 3.14: Kosten per huisaansluiting (bedragen x €)

Gebruik onvoorzien	Realisatie 2023	Begroting 2023
Programma afvalverwerking	n.v.t.	n.v.t.
Algemene dekkingsmiddelen	n.v.t.	n.v.t.
Kosten overhead	n.v.t.	n.v.t.
Heffing vennootschapsbelasting	n.v.t.	n.v.t.
Totaal onvoorzien	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 3.15: Bedrag onvoorzien (bedragen x € 1.000)

Het primaire proces omvat het inzamelen en de overslag van diverse afvalstromen binnen de zes gemeenten van het Avalex werkgebied. De directe kosten die hiermee verbonden zijn, zijn:

- Mobiliteitskosten: kosten voor de inhuur van (vuilnis)wagens, extra inzet, beheer en onderhoud aan de vuilniswagens;
- Transport derden: kosten van externe transportondernemingen voor het transport vanuit Avalex naar externe verwerkers en andere, aanvullende transporten;
- Personeelskosten: kosten van de chauffeurs en beladers. Het betreft de kosten van het eigen personeel en kosten van tijdelijke medewerkers (zogenaamde flexibele schil).

Taakveld	Omschrijving	Realisatie 2023	Begrotingswijziging 2023	Verschil 2023	Voordeel / nadeel
	Inzamelvoorziening	6.203	6.811	608	Voordeel
	Directe personeelskosten	14.294	13.845	-449	Nadeel
7.3 Afval	Milieustraten	382	429	47	Voordeel
	Overlaad	500	682	182	Voordeel
	Mobiliteit	4.578	4.878	300	Voordeel
	Verwerking en Belastingen	12.537	13.124	587	Voordeel
	Totaal directe kosten	38.494	39.769	1.275	Voordeel

Tabel 3.16: Directe kosten (bedragen x € 1.000)

De directe kosten zijn met name lager door de lagere kosten voor inzamelvoorziening. In 2022 zijn minder containers aangeschaft dan begroot, waardoor de afschrijvingskosten beduidend lager zijn. Ook vallen de onderhoudskosten

gunstig uit vanwege de samenwerking met een nieuwe leverancier met betere prijsafspraken. De directe personeelskosten zijn hoger door de onverwachte kosten die zijn gemaakt voor de toelage onregelmatige diensten.

4. Ontwikkelingen

Vraagstukken op het gebied van afvalinzameling en met name de verwerking, overstijgen veelal het lokale Avalex-niveau. We bevinden ons middenin de maatschappij, waarbij de ontwikkeling rond afval, grondstoffen en circulariteit in snelheid, complexiteit en urgentie steeds verder toenemen. Om hierop te kunnen anticiperen, is het van belang goed geïnformeerd te blijven. Avalex doet dit mede door goed aangesloten te zijn op de informatie vanuit de brancheorganisatie NVRD en binnen het samenwerkingsverband met Midwaste. Dit hoofdstuk geeft een schets van relevante, (inter)nationale ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

4.1 Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE)

Eind januari 2023 is het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) uitgekomen. Dit programma omvat een groot aantal concrete doelen en acties bevatten op weg naar 50% minder grondstoffengebruik in 2030 en een circulaire economie in 2050. Naast concrete maatregelen en doelen voor productgroepen zullen er ook meer generieke maatregelen in het NPCE terecht komen. Als voorbeeld wordt specifiek een sterkere inzet op het beter en meer gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval genoemd. Met de val van het kabinet in juli 2023 is het onduidelijk met welk tempo het NPCE zal worden voortgezet. Sinds 1 juli 2023 is landelijk vastgesteld dat consumenten moeten betalen voor wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten. Zo wil de overheid zorgen voor minder zwerfafval en plasticgebruik.

4.2 Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Binnen het NPCE wordt ook specifiek het instrument Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) genoemd. De UPV is een instrument om ook producenten hun verantwoordelijkheid te laten nemen in de circulaire economie, door hen ook verantwoordelijk te maken voor hun producten in de afvalfase. Dit raakt de gemeentelijke, wettelijke zorgplicht rond afvalbeheer. De stromen waarvoor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt ingezet neemt de komende jaren steeds verder toe. Vanaf juli 2023 is de UPV voor textiel van kracht. Dit heeft, gezien de korte termijn, nog niet geleid tot zichtbare veranderingen in het aangeboden textiel. Doel is dat vanaf 2025 50% van het textiel wordt hergebruikt of recycled. Daarnaast worden de voorbereidingen getroffen voor de UPV luiers met als streefdatum 2026.

Als gevolg van de UPV verandert de positie van Avalex en de gemeenten. Er ontstaan nieuwe verhoudingen die nu nog onduidelijk zijn. De brancheorganisatie van de publieke inzamelaars, de NVRD, is op internationaal en nationaal niveau hard bezig om voor een gelijk speelveld bij de totstandkoming van UPV-systemen te zorgen, waarbij de positie en inbreng van gemeenten al bij de inrichting van de systemen beter geborgd zijn.

Inmiddels is de brief van de staatssecretaris Infrastructuur en Waterstaat aan de Tweede Kamer bekend met daarin de visie op de doorontwikkeling van UPV. De huidige problemen rond met name de UPV verpakkingen zijn daarmee nog niet opgelost en vragen nog veel inzet van de branche en de VNG. Tijdens het VNG-congres op 1 december is ingestemd met een motie, waarin voorgesteld wordt om niet automatisch akkoord te gaan met de verlenging van de samenwerking met het Afvalfonds voor de komende vijf jaar, maar eerst daarover in gesprek te gaan. Dit legt druk op het Afvalfonds en laat de gemeenten zien dat ze serieus zijn. De VNG steunt deze motie.

4.3 Afvalpreventie

Afvalpreventie is een absolute noodzaak voor een circulaire economie. In het kader van de herziening van de EU - Kaderrichtlijn afvalstoffen pleiten milieuorganisaties o.a. voor adequate kwantitatieve doelstellingen die er voor moeten ervoor zorgen dat producenten verantwoordelijk worden gehouden voor de enorme hoeveelheid materialen, goederen en stoffen die zij op de markt brengen.

Afvalpreventie is daarom ook één van de strategische speerpunten binnen de koers van Avalex. Het samen werken met gemeente Delft, kringlooporganisaties en stichting Stunt aan het onderzoeken van een circulair ambachtsnetwerk is hier een voorbeeld van. Daarnaast heeft Avalex haar stakeholders bijgepraat over afvalpreventie tijdens een Avalex-lunchsessie in juni.

4.4 Marktontwikkeling grondstofprijzen

De markt voor het verwerken van afvalstoffen/grondstoffen blijft net als het voorgaande jaar in beweging. Algemeen beeld is dat zowel de kosten voor het verwerken en verbranden van het huishoudelijk afval als de opbrengsten voor grondstoffen toenemen.

In 2023 heeft Avalex de opbrengsten van papier zien dalen en van hout, textiel en metaal zien stijgen.

4.5 Branche-ontwikkeling: vergoeding pmd

Avalex ontvangt via Nedvang (Afvalfonds) een inzamelvergoeding voor brongescheiden pmd van €245 per ton goedgekeurd pmd. Daarnaast is er ook nog een inzamelvergoeding voor nascheiding pmd. Deze vergoeding bedraagt voor 2023 € 14 per ton na te scheiden materiaal (MIX fractie). In het vooroverleg op de aandeelhoudersvergadering HVC van 25 mei heeft HVC een toelichting gegeven over de relatie tussen het Afvalfonds en HVC. Zij kwamen niet tot

overeenstemming over de vergoeding die HVC zou moeten ontvangen voor het uitvoeren van de nascheiding. Gedurende de looptijd van deze onderhandelingen heeft dit tot gevolg dat HVC geen vergoeding ontvangt van het Afvalfonds, en als gevolg daarvan Avalex/de gemeenten tot op heden geen inzamelvergoeding ontvangen voor nascheiding pmd. Begin 2023 heeft HVC daarom alle gemeenten een brief hierover gestuurd. Verwacht wordt dat er op korte termijn alsnog tot overeenstemming gekomen wordt voor 2023/2024, met terugwerkende kracht vanaf 1-1-2023. Hierdoor ontvangen de gemeenten die nascheiding hebben ingevoerd alsnog de inzamelvergoeding pmd voor 2023.

4.6 Arbeidsmarktkrapte

Evenals in veel andere bedrijfssectoren in Nederland, is ook in de afvalsector de krapte op de arbeidsmarkt voelbaar. Het tekort aan gekwalificeerd personeel vormt inmiddels een beperkende factor in de verdere ontwikkeling van organisaties en raakt daarbij het realiseren van (circulaire) ambities. In de afvalsector kan een tekort aan personeel leiden tot o.a. een verminderde dienstverlening, b.v. door het afschalen van de inzamel frequentie. Dit speelt bij Avalex (nog) niet. Het lukt nog steeds om vacatures voor chauffeurs en beladers ingevuld te krijgen. Hierbij spelen de gunstige arbeidsvoorwaarden vanuit de cao waarschijnlijk een positieve rol.

Het invullen van (met name specifieke kantoor) vacatures duurt echter wel langer, waarbij we ook zien dat zelfs voor tussentijdse interim-oplossingen de markt ook krap wordt. Het gaat om vacatures voor de vaste of tijdelijke inzet van medewerkers communicatie, personeel en organisatie, kwaliteit, arbo en milieu en gespecialiseerde projectleiders. Ook ICT ondersteuning is lastig te vinden. Noodgedwongen wordt steeds vaker gebruik gemaakt van externe recruiters.

4.7 Lachgascilinders

Vanaf 1 januari 2023 valt lachgas onder de Opiumwet. De lachgascilinders vallen daarmee niet meer onder een statiegeld-retoursysteem. In heel Nederland wordt ervaren dat ze nu worden gedumpt in de openbare ruimte of bij het restafval. Dit leidt tot grote veiligheidsrisico's en tot schade bij de afvalinzameling en -verwerking. Overleg met ministeries door de branchevereniging heeft tot op heden niet geleid tot een oplossing. Vrijdag 1 september jl. heeft de NVRD in samenwerking met de Vereniging Afvalbedrijven, hierover zelfs een brandbrief gestuurd. Zowel het bestuur, OGO, onze ambtenaren maar ook de inwoners zijn hierover geïnformeerd.

Als noodoplossing is landelijk afgesproken dat per 1 september jl., inmiddels met instemming van het Openbaar Ministerie, de milieustraten opengesteld worden voor het inzamelen van lachgascilinders die bewoners inleveren, naast die we al kregen via de handhaving.

Het laten verwerken van lachgascilinders leidt tot onvoorziene meerkosten. Avalex heeft hiertoe met het bestuur vastgesteld een verdeelsleutel te hanteren voor het verdelen van deze meerkosten.

5. Het bedrijf Avalex

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is de mate waarin niet verwachte (financiële) risico's kunnen worden opgevangen. Het is het vermogen dat benodigd is om calamiteiten en (andere) eenmalige tegenvallers op te vangen zonder dat het enige invloed heeft op de continuering van het bestaande beleid en de organisatie. Bij het vaststellen van het weerstandsvermogen wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die Avalex loopt. De weerstandscapaciteit is de som van de middelen en mogelijkheden om niet begrote, onverwachte en substantiële kosten te dekken.

Avalex streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te beperken of te optimaliseren. De risico's voor onroerend goed, inventaris en personeel zijn voor het grootste deel ondervangen door het afsluiten van diverse verzekeringen. De algemene reserve wordt in deze context vooral gebruikt als dekking voor niet verzekerbare risico's om altijd de bedrijfsvoering ongestoord te kunnen voortzetten.

In 2023 zijn vrijwel alle risico's die zich hebben voorgedaan, opgevangen binnen de reguliere bedrijfsvoering. Het belangrijkste risico dat zich heeft voorgedaan in 2023 was de inflatie als gevolg van de oorlog in Rusland en Oekraïne. Het effect ervan was met name de extreem grillige prijsontwikkelingen, langere leveringsduur voor materialen en vertraging op de verbouwingsplannen van ons pand in Den Haag.

Om risico's zoveel mogelijk te voorkomen heeft Avalex diverse beheersmaatregelen, waarbij beoogd wordt de kans van voorkomen af te laten nemen, of repressief, waarbij beoogd wordt de gevolgen te reduceren. De belangrijkste preventieve maatregel is het in de uitvoering van de diensten gebruik van een flexibele arbeidsschil. Hiermee kan Avalex gemakkelijker inspringen op wijzigingen in de dienstverlening.

In onderstaand overzicht zijn de bedrijfsrisico's opgenomen die in de begroting 2023 zijn opgenomen met de betreffende impact. Er hebben zich geen grote risico's voorgedaan in 2023, waardoor het weerstandsvermogen moest worden aangesproken.

Bedrijfsrisico	Impact
Onvoldoende mensen beschikbaar met de juiste competenties, doordat Avalex niet als een aantrekkelijke werkgever wordt gezien in een tijd van krapte op de arbeidsmarkt	Evenals in veel andere bedrijfssectoren, is ook in de afvalsector de krapte op de arbeidsmarkt voelbaar. Het invullen van met name specifieke kantoor vacatures duurt langer, waarbij we ook zien dat zelfs voor interim-oplossingen de markt krap wordt.
Beperkte kennisborging door veel kwetsbare functies waar maar één persoon de functie uitvoert	In 2023 is gestart met het project Procesmanagement, zodat de bedrijfsprocessen toegankelijk beschikbaar worden, waarmee overdracht geborgd wordt. Om de kwetsbaarheid te borgen is bovendien in de Koers Avalex 2023-2030 opgenomen, dat een belangrijk onderdeel van de koers is, het aangaan van verbindingen en samenwerking. Om de ambities waar te maken hebben we elkaar en onze partners hard nodig. Zo vergroten we de ontwikkelkracht van Avalex en het draagvlak voor de initiatieven die we willen nemen.
Deelnemende gemeenten wensen steeds meer maatwerk waardoor efficiëntie verloren gaat en de kosten stijgen	Het komen tot een zo uniform mogelijke dienstverlening (standaard/maatwerk) laat Avalex verlopen volgens een jaarlijkse planning & controlcyclus. Hierbij is de Producten- en Dienstencatalogus het vertrekpunt. Hierin staat de standaarddienstverlening en geeft ook aan waar wel/niet de mogelijkheden zitten voor maatwerk. Daarnaast ondervangt Avalex maatwerk, doordat zij een stevige adviesrol heeft op het gebied van afvalbeleid, waardoor gemeenten dezelfde informatiepositie hebben en weten welke (standaard)dienstverlening het meest bijdraagt aan dienstverlening tegen acceptabele kosten met duurzaamheidsrendement.
UPV leidt tot suboptimale verwerkingsstromen door veel verschillende stromen met lage volumes	Ten slotte heeft Avalex een gremium voor de opdrachtgevers, het Opdrachtgeversoverleg (OGO). Hierin wordt periodiek de dienstverlening en de adviezen op gemeentelijk afvalbeleid besproken, met als doel om te komen tot zo uniform mogelijke dienstverlening. De UPV voor textiel is vanaf juli 2023 van kracht. Dit heeft nog niet geleid tot zichtbare veranderingen in het aangeboden textiel. De positie van Avalex en de gemeenten verandert echter wel. Er ontstaan nieuwe verhoudingen die nog

onduidelijk zijn. Op landelijk niveau beïnvloedt branchevereniging NVRD samen met VNG de overheid een werkbare situatie voor alle partijen.

Onvoldoende erkenning bij politieke opdrachtgevers m.b.t. de duurzaamheidsdoelstellingen en de investeringen die dat vraagt vanuit de gemeente

Avalex pakt haar rol hier door sterk in te zetten op haar adviesrol. Ze laat onafhankelijk, extern onderzoek uitvoeren, waaruit blijkt welke stappen zowel financieel maar ook op duurzaamheidsniveau aantoonbaar effect hebben. Ze ondersteunt de gemeenten op communicatieniveau hier ook in. Ze voert businesscases uit als gemeenten iets afwijkends willen, zodat ze inzien welke financiële consequenties dit heeft

Tabel 5.1: Impact risico's op weerstandsvermogen (financieel)

Kengetallen

Avalex heeft eind 2023 een eigen vermogen van € 7,5 miljoen. Dit bedrag is inclusief de bestemmingsreserves en het resultaat lopend boekjaar. De verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen vertaalt zich in een solvabiliteitsratio van 15%. Voor een GR is een solvabiliteitsratio tussen de 10 en 20% ruimschoots voldoende. De solvabiliteit bij Avalex wordt grotendeels beïnvloed door het hoge saldo van de lopende leningen. Deze situatie is ontstaan doordat Avalex haar vaste activa met vreemd vermogen financiert. Het eigen vermogen wordt gekoppeld aan het weerstandsvermogen.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote van Avalex is 75%. Het is wenselijk om deze lager dan 90% te houden. Gelet op de toekomstige vraagstukken van Avalex zijn de langlopende leningen stabiel gehouden; dit is terug te zien in de netto schuldquote die afneemt.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte Avalex heeft om de eigen lasten te dragen. De structurele exploitatieruimte bedraagt 0% in 2023. Dit wordt bepaald door het saldo van structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Kengetallen	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Netto schuldquote	75%	104%	88%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	75%	104%	88%
Solvabiliteitsratio	15%	11%	14%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsratio	-	-	-

Tabel 5.2: Kengetallen omtrent weerstandsvermogen

In de begroting van 2023 zijn de risico's niet gekwantificeerd. In de begroting van 2024 zijn ze gekwantificeerd met als uitkomst € 5.872.500. Eind 2023 bedraagt de algemene reserve en het gerealiseerd resultaat samen € 4.920.000. De weerstandsratio bedraagt dan 0,83 en ligt onder de 1.

5.2 Beheer en onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste taak van het verantwoordelijk team voor het onderhoud van kapitaalgoederen (Technisch Beheer) is het beheren en onderhouden van de bedrijfsmiddelen en bedrijfspanden en het beheer van het mobiliteitscontract. De belangrijkste kapitaalgoederen van Avalex zijn de kantoorpanden, het overlaadstation, de milieustraten en de diverse type inzamelmiddelen. Dit laatste betreft vooral de ondergrondse containers, minicontainers en verzamelcontainers. Hiermee liggen de financiële risico's en het onderhoud bij Avalex. Alle onderlopende verzamelcontainers zijn opgenomen in een containerbeheer-managementsysteem.

Milieustraten, overlaadstation

Avalex doet het beheer van de milieustraten in de gemeenten Delft, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk en Wassenaar. De locatie Laan van 's-Gravenmade in Den Haag/Rijswijk bevat een kantoorpand, zoutloods, voertuigstalling en terrein. De locatie op de Voltaweg in Delft bevat eveneens een kantoorpand, voertuigstalling, overlaadstation en terrein. Locaties Den Haag/Rijswijk en Delft zijn in eigendom van Avalex. De milieustraten van Delft en Den Haag/Rijswijk en het overlaadstation Delft zijn ook eigendom van Avalex. De overige locaties zijn eigendom van de gemeenten. In de jaarrekening van 2022 is reeds aangegeven dat in 2023 een bestemmingsreserve voor groot onderhoud gevormd zou

worden als gevolg van de vrijval van de voorziening groot onderhoud, door het ontbreken van een up-to-date MJOP. Het bestuur heeft goedkeuring gegeven om de bestemmingsreserve groot onderhoud op te nemen in de jaarrekening 2023.

Inzamelmiddelen

Het beheer en onderhoud kapitaalgoederen zijn de kosten voor het onderhoud van het containerpark van Avalex. Dit containerpark omvat alle containertypen die worden gebruikt voor de diverse primaire processen, te weten ondergrondse en bovengrondse onderlozende containers, minicontainers en verzamelcontainers. De kosten worden gemaakt voor het reguliere beheer en onderhoud, eenmalige reparaties, gebruikersschade en afschrijvingslasten van de containers.

5.3 Financiering

Huidige financiering

Avalex heeft vreemd vermogen verkregen bij de bankinstelling BNG bank waarmee de vaste activa grotendeels wordt gefinancierd. De boekwaarde van de vaste activa bedraagt € 41,7 miljoen. Hiervoor heeft Avalex financieringsarrangementen ter waarde van € 34,8 miljoen. Avalex betreft geen leningen via haar deelnemende gemeenten.

Renterisiconorm

Het renterisico van Avalex beperkt zich tot de rente op langlopende leningen. Naast de renteherziening zijn hiervoor ook de aflossingen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van de totale vaste schuld. De norm stelt dat per jaar 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening. Uit de onderstaande tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld binnen de wettelijke gestelde normen blijft.

Omschrijving	2023	2022
Basisgegevens renterisiconorm		
Betaalde aflossingen	3.878	3.553
Begrotingstotaal	48.242	42.590
Het bij Min. Regeling vastgestelde %	20%	20%
Renterisiconorm	9.648	8.518
Toets renterisiconorm		
Ruimte onder renterisiconorm	5.770	4.965

Tabel 5.3: Renterisiconorm (bedragen * €1.000)

Geldverstrekker	Looptijd	Hoofdsom	Rente	Saldo ultimo 2023	Aflossingsvorm
BNG	2003-2033	2.500.000	5.00%	833.334	lineair
BNG	2004-2024	3.500.000	4.72%	175.000	lineair
BNG	2005-2025	1.400.000	3.73%	140.000	lineair
BNG	2012-2032	7.000.000	3.13%	3.150.000	lineair
BNG	2016-2026	10.000.000	0.64%	3.000.000	lineair
BNG	2020-2035	20.000.000	-0.095%	16.000.000	lineair
BNG	2021-2036	6.500.000	0.338%	5.633.334	lineair
BNG	2022-2037	6.500.000	0.462%	5.958.334	lineair
Totaal		57.400.000		34.890.002	

Tabel 5.4: Financieringsarrangementen (bedragen in €)

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	90.161	91.010	91.890	92.014
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.002	1.000	999	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	-	-	1	-

Overschrijding van het drempelbedrag 2 - - -

Tabel 5.5: Schatkistbankieren (bedragen * € 1.000)

Kasgeldlimiet	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begroting 2023	48.242	48.242	48.242	48.242
1. Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
In bedragen	3.956	3.956	3.956	3.956
2. Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	2.427	-124	594	-512
Schuld in rekening-courant (contract BNG)	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Totaal	2.427	-124	594	-512
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	1.001	1.000	1.000	1.000
Tegoeden in rekening-courant	-	-	-	-
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	8.755	8.840	8.609	7.458
Totaal	9.756	9.840	9.609	8.458
Toets kasgeldlimiet				
4. Totaal netto vlottende schuld	-7.329	-9.964	-9.015	-8.970
Toegestane kasgeldlimiet	3.956	3.956	3.956	3.956
Ruimte (+)/Overschrijding (-)	11.285	13.920	12.971	12.926

Tabel 5.6: Toets kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000)

5.4 Bedrijfsvoering

Hieronder de belangrijkste interne ontwikkelingen in de bedrijfsvoering van Avalex.

Definitief ontwerp GR Avalex 2018 vanwege Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wetswijziging geeft invulling aan de afspraak uit het regeerakkoord om de politieke verantwoording over samenwerking tussen overheden te verbeteren en de democratische legitimiteit te versterken.

Avalex heeft op basis van deze wijziging in 2022 een grondige analyse gedaan, waardoor in 2023 een ontwerp op de tweede wijziging van de GR Avalex 2018 ter zienswijze is voorgelegd aan de raden. Eind 2023 is hieruit een definitief ontwerp opgesteld. Deze ligt momenteel voor ter besluitvorming bij de colleges, onder voorbehoud van toestemming door de raden.

Uit de huidige GR Avalex blijkt dat Avalex al grotendeels invulling geeft aan de voorgestelde wijzigingen in de Wgr. Een aantal wijzigingen is bovendien bestemd voor een 'openbaar lichaam' en daarmee niet van toepassing op Avalex als bedrijfsvoeringsorganisatie; een collegeregeling. Dat bepaalt de scope tot welk niveau raden een verantwoordelijkheid hebben op Avalex. De wijziging heeft daarmee beperkt impact.

Koers Avalex 2023-2030

Medio 2023 heeft het bestuur de koers Avalex 2023-2030 vastgesteld. De scope van deze koers is gericht op het bedrijf Avalex, waarvan het bestuur eigenaar is. Deze koers moet mogelijk maken dat het gemeentelijk afvalbeleid nu en in de toekomst goed uitgevoerd kan worden. Bij het opstellen van de koers zijn daarom ook de opdrachtgevers goed betrokken. Daarnaast heeft de voorgenomen koers voorgelegd ter toetsing in de colleges van de Avalex-gemeenten. Tevens zijn er medewerkersbijeenkomsten georganiseerd voor het opstellen van de koers en daarna voor de communicatie en doorvertaling van de koers. De koers is inmiddels breed gedeeld en wordt ook via de media positief opgepakt.

Duurzaam ondernemen / MVO

Binnen de Koers Avalex 2023-2030 is duurzaam ondernemen één van de speerpunten. Op basis van een MVO-scan is begin 2023 al onderzocht waar Avalex staat in deze. Het bestuur heeft in 2023 vastgesteld hoe Avalex het duurzaam ondernemen verder zou kunnen invullen en volgens welk proces. Hierbij gaat Avalex een MVO-beleidsplan opstellen en daarbij passend de ISO 26000-zelfverklaring opstellen. Deze instrumenten vormen een goede basis voor transparantie en versterkte inzet over MVO.

Avalex verwacht ook van al haar leverciers dat zij duurzaam ondernemen. Bij elke inkoop-uitvraag is maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) altijd onderdeel van de gunningsvoorwaarden.

Informatieveiligheid en automatisering

- Informatieveiligheid

Het is goed te constateren dat op het gebied van informatiebeveiliging zich geen beveiligingsincidenten / datalekken hebben voorgedaan die aan de Autoriteit Persoonsgegevens gemeld behoeften te worden.

Daarnaast anticipeert Avalex op de strengere regels rond informatieveiligheid vanwege de Europese NIS2-wetgeving die in 2024 vertaald moet zijn in nationale wetgeving. Hierin worden strengere eisen aan bescherming tegen cybersecurity gesteld. Avalex heeft al een goede basis gelegd om te voldoen aan deze wetgeving. Vorig jaar is hiertoe zowel strategisch als tactisch Informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. In 2023 is het 'handboek toepassing informatiebeveiligingsbeleid' vastgesteld voor medewerkers. In dit document wordt beschreven welke maatregelen en procedures er zijn om het informatiebeveiligingsbeleid uit te voeren.

- Bescherming persoonsgegevens

Avalex verwerkt voor de uitvoering van de (dienstverlenings)overeenkomst van de deelnemende Avalex-gemeenten persoonsgegevens. De gemeenten zijn verwerkingsverantwoordelijke, op grond van Wet Milieubeheer en art. 11 lid 1 van de GR Avalex. Avalex is daarmee de verwerker.

Op het verwerken van persoonsgegevens neemt Avalex de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG (UAVG) in acht.

Avalex legt de afspraken over de verwerking van persoonsgegevens jaarlijks vast in een verwerkersovereenkomst. Deze maakt onderdeel uit van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) van het betreffende jaar.

Inwoners van de Avalex-gemeenten, en ook de Avalex-medewerkers worden geïnformeerd over de wijze waarop Avalex omgaat met het verwerken van persoonsgegevens, via de privacyverklaring. Deze staat voor externen openbaar op de Avalex-website. Voor medewerkers wordt deze bekend gemaakt via het personeelshandboek.

- Automatisering

Begin 2023 is het ICT-jaarplan 2023-2024 opgesteld. De focus ligt op het ontwikkelen van het applicatielandschap: waaronder als belangrijke en urgente stap het vervangen van PieterBas. Randvoorwaardelijk hiervoor, is het moderniseren van de ICT-infrastructuur, het versterken van kennis over processen en systemen en tegelijkertijd het organiseren en borgen van onze interne ICT-capaciteit. Er blijft zorg rond de voortgang van het project Vernieuwing ICT Landschap Avalex, ook door de beperkte beschikbaarheid van zowel interne als externe capaciteit. Er zijn inmiddels aangepaste afspraken gemaakt over de insteek en projectmatige aanpak van het traject. Deze is nu meer gericht op een strategie en planning van de aanbestedingen om de vervangende systemen aan te gaan schaffen.

Personeel

Avalex stelt duurzame inzetbaarheid centraal in haar gezondheidsbeleid, zodat werknemers in alle levensfasen optimaal inzetbaar kunnen zijn in een toekomstbestendige organisatie. Bovendien leidt dit uiteindelijk ook tot bedrijfscontinuïteit. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel werkgever als werknemer.

- Formatie

De cijfers illustreren dat de bezetting in 2023 krap voldoende was om de dienstverlening te continueren: 192 fte van de begrote 194 fte. Avalex merkt dat specifieke vacatures een langere doorlooptijd kennen om deze in te vullen. Ook blijft er sprake van mobiliteit onder het personeel; de omvang hiervan is niet zorgelijk en vallen binnen de verwachtingen. Door de inzet van (tijdelijke) externe inhuur is de bedrijfscontinuïteit afgelopen jaar echter niet in gedrang gekomen. Wel heeft de moeizame invulling van vacatures effect gehad op de kosten door de inzet van interimcapaciteit, en een negatief effect op de kennisborging en de innovatiekracht/tempo.

- Personeel met afstand tot de arbeidsmarkt

Daarnaast heeft Avalex de ambitie de inzet voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt te verhogen en daarmee de landelijke norm als ondergrens te hanteren. In 2023 ligt het aantal werknemers dat Avalex in dienst heeft met een afstand tot de arbeidsmarkt boven de wettelijke norm: 5,4% ten opzichte van de landelijke norm 2023 van 2,76%. Bovendien ook boven de norm die Avalex zichzelf stelt: een omvang van 5% van het personeelsbestand. Om dit te realiseren en daarmee actief in te zetten op een inclusief Avalex zetten we actief in op verbinding met een netwerk van sociaal maatschappelijke platforms, waaronder Werkwaardig (Avalex is tevens bestuurslid), Werkse en Onbeperkt aan de Slag. Daarbovenop nemen we actief deel aan bijeenkomsten zoals Meet en Greet XXL en staan we actief in contact met het UWV, RTM Haaglanden, HalloWerk en de Werkgeversservicepunten van de Avalex-gemeenten. Inmiddels is ook met UWV afdeling WIA WAJONG contact gelegd. Ook hebben we ons uitzendbureau benaderd om onder de uitzendkrachten kandidaten in deze categorie beschikbaar te stellen.

- Ziekteverzuim

Een belangrijke indicator gericht op de inzetbaarheid is het ziekteverzuim. Het gemiddelde ziekteverzuim is in 2023 gemiddeld hoger dan in 2022 (8,6% ten opzichte van 8,4%). Dit terwijl het voortschrijdend ziekteverzuim in 2023 een dalende lijn laat zien, namelijk van 9,7% in januari naar 8,6% einde jaar. Het merendeel betreft, net als vorig jaar, kort verzuim. Er wordt actief gewerkt aan de uitrol van een plan van aanpak, dat sterk gericht is op de aanpak van frequent verzuim. Er worden zoveel mogelijk interventies geboden wanneer het mogelijk is om herstel te bevorderen. Dit is in lijn met ons verzuim- en vitaliteitsbeleid en is vastgelegd in het personeelshandboek: zoals budgethulp, bedrijfsmaatschappelijk werk, outplacementtraject. Veel tijd en aandacht wordt besteed om iedereen naar vermogen, en daarmee een gezonde en verantwoorde rol in de maatschappij te laten vervullen, met het oog op duurzame inzetbaarheid.

- Implementatie cao SGO

Medio 2023 zijn het personeelshandboek en een aantal onderliggende werknemersregelingen Avalex in lijn gebracht met de cao SGO 2023, waarover in april jl. landelijk een akkoord was bereikt. Daarmee is, naast natuurlijk de salarisstijging, onder meer de mogelijkheid tot verlofsparen beschikbaar gekomen en wordt ook de vergoeding werkgever voor de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen per 1-1-2024 voorbereid.

Avalex loopt bij de implementatie van de cao tegen grenzen aan. Bekend is dat een tweetal Avalex specifieke werknemersregelingen nog niet aansluiten op de cao. Deze regelingen lopen door tot 2025, met evaluatie voorzien eind 2024-begin 2025. Voor één van de regelingen, het 'generatiepact' wordt daarmee eerdere afbouw als zeer onwenselijk gezien, mede omdat ook bezien moet worden welke specifieke voorzieningen voor oudere medewerkers beschikbaar komen bij de nieuwe cao. Het generatiepact is met name gericht op duurzame inzetbaarheid voor de medewerkers in de uitvoering waarbij de vraag is of er in de nieuwe cao ruimte komt voor aparte afspraken voor 'medewerkers in zware beroepen'. Daarnaast is op een andere regeling, regeling Bonus geen verzuim reeds gewoonterecht ontstaan waardoor afbouw grote impact zal hebben. Voor deze laatste regeling wordt voorgesteld om deze, mede gezien de huidige hoogte van het verzuim, te handhaven tot nader orde (evaluatie voorzien 2025).

Ten slotte heeft zich een casus voorgedaan waarin geconstateerd is dat de cao op een onderdeel van Toelagen onregelmatige dienst (TOD) niet correct is toegepast. De (financiële) impact hiervan gaat verder dan een individuele medewerker. Avalex heeft dit daarom juridisch laten toetsen en ook bij de VNG voorgelegd. Het proces en de stappen die moeten worden ondernomen, zijn ook afgestemd met de werkgeverscommissie. Dit wordt nog in 2023 financieel rechtgetrokken voor de betreffende medewerkers.

- Medewerkersonderzoek

In 2023 is het vierde medewerkersonderzoek gehouden. Met een respons van 79% is er sprake van een relatief hoge opkomst. De medewerkers waarden Avalex gemiddeld rond de zeven, met wisselende uitslagen per team. De uitkomst is in lijn met voorgaande jaren, maar we ervaren dat de coronaperiode impact heeft gehad op de onderlinge verbinding. Het bestuur is tevreden over de hoge response en een ruime voldoende als uitkomst.

De acties die uit het onderzoek voort komen, zijn gezamenlijk in beeld gebracht en centraal teruggekoppeld in een actieplan, dat richting geeft om als organisatie verder te bouwen. Daarnaast heeft elk team ook zelf een actieplan opgesteld.

Met de uitvoering van het laatste medewerkersonderzoek is ook het contract uitgenut voor het doen van deze onderzoeken. Het onderzoek zal middels een aanbesteding opnieuw uitgezet moeten worden op de markt. Daaraan vooraf gaat de vraag hoe we in de toekomst met dergelijke onderzoeken om willen gaan bij Avalex. Deze vraag wordt samen met de ondernemingsraad opgepakt.

Integriteit

Integer gedrag is van belang, zodat inwoners blijvend kunnen vertrouwen op Avalex, als overheidsorganisatie. Dat is de reden dat de Ambtenarenwet elke overheidsorganisatie verplicht om integriteitsbeleid op te stellen.

In 2023 zijn 5 meldingen over agressie/geweld via het Safetydaskboard binnengekomen. Bij de vertrouwenspersonen zijn 22 meldingen binnengekomen. De aantallen, versterkt door de uitkomsten van het medewerkersonderzoek, benadrukken de noodzaak voor het opnieuw tegen het licht houden van het integriteitsbeleid Avalex.

In 2023 is een interne werkgroep integriteit van start gegaan om te komen tot actuele afspraken over integriteit. De uitkomsten van het medewerkersonderzoek benadrukken de behoefte hieraan. De werkgroep bestond uit een afvaardiging van medewerkers uit de gehele Avalex-organisatie. Belangrijke opbrengsten zijn de herziene kernwaarden en gedragsregels voor Avalex. De bevindingen zijn geborgd in een geactualiseerde versie van het integriteitsbeleid, maar ook van de klokkenluidersregeling.

Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM)

- Procesmanagement

Avalex beschikt over een KAM-managementsysteem dat ervoor zorgt dat Avalex voldoet aan de arbo- en milieuwetgeving. Onderdeel van de KAM-functie is ook de borging van de kwaliteit van de processen bij Avalex. Deze behoeven actualisatie en aanscherping. Het belang daarvan is groot. Ongestructureerde en onbekende processen leiden mogelijk ook tot verhoogde werkdruk. De mobiliteit onder het personeel van de afgelopen periode maakt eveneens de

noodzaak goed zichtbaar. Het directieteam heeft daarom positief besloten op een voorstel om het procesmanagement bij Avalex te versterken met behulp van externe ondersteuning. Een kick off heeft plaatsgevonden.

- Risicoinventarisatie en evaluatie (RI&E)

In 2023 is de jaarlijkse voortgang van het plan van aanpak Risico -Inventarisatie en –evaluatie (RI&E) besproken, als wettelijk verplicht instrument om de arbeidsomstandigheden te verbeteren en gezondheid en veiligheid (sbewustzijn) in het bedrijf te bevorderen. Hieruit blijkt dat het merendeel van de openstaande actiepunten is afgehandeld.

- Veiligheid

Er hebben in 2023 10 arbeidsongevallen plaatsgevonden. Deze hoefden niet gemeld te worden aan de arbeidsinspectie. Dit is een vergelijkbaar aantal als het voorgaande jaar.

Het is daarbij belangrijk om te melden dat in 2023 extern onderzoek heeft plaatsgevonden naar een reeks van vier incidenten die zich hebben voorgedaan tussen februari en mei 2023 tijdens de belading van minicontainers vanuit de Avalex-locatie Den Haag. Door adequate reactie van de beladers en het indrukken van de noodstop zijn ernstige gevolgen voorkomen. In het onderzoek is ook om advies gevraagd hoe Avalex de signalering rond herhaalde incidenten kan verbeteren. Conclusie van het onderzoek is dat de stappen die Avalex ondernomen heeft naar aanleiding van de incidenten logisch zijn op basis van de informatie die op dat moment bekend was. De belangrijkste aanbevelingen zijn gericht op de kwaliteit van de jassen. Daarnaast op de noodzaak van een geactualiseerde éénduidige instructie, zodat alle chauffeurs/belader op dezelfde wijze werken. En vervolgens wordt aanbevolen om periodiek en meer systematisch toe te zien dat deze instructies nageleefd worden. Avalex neemt de aanbevelingen uit het rapport over. Deze zijn deels afgerond, deels nog in uitwerking.

Rechtmatigheid

Avalex is als overheidsinstelling verplicht de bestaande wet- en regelgeving inzake inkopen en aanbesteden na te leven en inkoopactiviteiten zo doelmatig en rechtmatig uit te voeren.

De accountant heeft in het verslag over 2022 een belangrijk signaal afgegeven dat de kwaliteit van het inkoop- en aanbestedingsproces en de financiële functie in zijn algemeenheid versterkt moeten worden. Om deze versterking te realiseren heeft Avalex in 2023 een verbeterplan opgesteld voor het versterken van de financiële- en inkoopfunctie. Dit is bestuurlijk gedeeld. De eerste verbeterstappen, zoals workshops over inkoopregels en de implementatie van het contractenregister in AFAS, zijn reeds gezet. Dit heeft de bewustwording onder het personeel versterkt. Daarnaast versterkt de periodieke spendanalyse zicht en grip op het inkoopbeleid. Geconstateerd wordt dat de aanbestedingen uit voorgaande jaren ook effect hebben op 2023, en daarmee de rechtmatigheid beïnvloeden. In 2023 zijn op dit gebied slechts minimale onrechtmatigheden geconstateerd; deze blijven ruim onder de grens van 1% van de oortale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Tevens is de financiële functie versterkt door het aantrekken van een teamleider Financiële administratie en een senior medewerker Financiële administratie. Er is een planning&control-kalender voor 2023 opgesteld en de administratie wordt maandelijks afgesloten. Op het gebied van de administratieve organisatie/interne beheersing loopt de uitvoering van het intern controleplan volgens planning en is controle technische functiescheiding in het proces memoriaalboekingen gerealiseerd. Wat niet in 2023 wordt gerealiseerd is het optimaliseren van het proces 'van bestellen tot betalen' en heeft met name betrekking op de prestatieverklaring. Het versterken van procesmanagement in het kader van het optimaliseren van diverse bedrijfsprocessen loopt tevens door naar 2024.

Inkoop

Avalex is als overheidsinstelling verplicht de bestaande wet- en regelgeving inzake inkopen en aanbesteden na te leven en inkoopactiviteiten zo doelmatig en rechtmatig uit te voeren. De focus van de inkoopafdeling is vooral gericht om op een uniforme en doelmatige wijze inkoopactiviteiten uit te voeren, zich op uniforme en transparante wijze aan de markt te presenteren en optimaal gebruik te maken van inkoopkracht en –kennis. Daarbij is ook duurzaamheid een belangrijk aspect.

In 2023 zijn onder andere de volgende aanbestedingen afgerond:

- Bouwmeester verbouwing Den Haag en nieuwbouw Delft
- Bouwmeester nieuwbouw Delft: Afgerond Den Haag
- Drukwerk
- Legionellabeheer
- Minicontainers 2- en 4-wiels
- Mobiele telefonie
- Vormgeving

Huisvesting Avalex

Het huisvestingstraject Avalex geeft invulling aan de wens tot concentratie van het kantoorpersoneel op een gemeenschappelijke locatie en de noodzaak dat beide panden in zowel Den Haag als Delft op de korte en lange termijn aan de geldende duurzaamheidseisen moeten voldoen. De uitwerking van dit huisvestingstraject vindt plaats in twee separate aanbestedingstrajecten. Op basis van een bestuursbesluit in december 2021 is eerder een aanbesteding voor de verbouwing van locatie Den Haag uitgezet. Toen bleek er echter geen partij die voldeed aan de uitvraag.

De aanbesteding voor de verbouwing is daarom herzien aan de nieuwe omstandigheden rond de ontwikkeling van prijzen grondstoffen en in augustus 2023 geplaatst. Avalex is hierbij begeleid door een externe bouwmeester. De focus ligt op zowel de herindeling kantoor Den Haag als op de energiebesparende maatregelen. De verbouwing maakt het daarmee mogelijk om na de verbouwing met alle kantoorpersoneel in Den Haag te gaan werken, zodat de noodzakelijke nieuwbouw in Delft minder groot in omvang kan zijn. De aanbesteding is (voorlopig) gegund en de verbouwing Den Haag zal voornemens begin 2024 van start gaan. De voorbereiding van de nieuwbouw in Delft is eind 2023 gestart met de selectie van een partij om het nieuwbouwtraject te begeleiden.

Ten slotte

Het bestuur heeft medio 2023 kennisgenomen van het Delftse rekenkamerrapport 'Grip op verbonden partijen', waarbij ook de relatie met Avalex is onderzocht. Het rapport maakt zichtbaar dat de raad van Delft grip ervaart op Avalex als een van de onderzochte verbonden partijen. De samenwerking met Avalex wordt als open en transparant ervaren, gericht op samenwerking.

5.5 Openbaarheid

Met ingang van 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet regelt het recht van inwoners op informatie van de overheid en is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob).

De Wet Open Overheid kent, samengevat, een vijftal belangrijke aspecten:

1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.
5. De verplichting om in de begroting en jaarstukken in een openbaarheidsparagraaf aandacht te besteden aan de manier waarop het bestuursorgaan de Woo uitvoert.

In deze paragraaf van de jaarstukken licht Avalex toe hoe zij invulling geeft aan de bepalingen in de Woo, waarmee ze invulling geeft aan één van bovengenoemde verplichtingen.

Woo contactfunctionaris

De Woo contactfunctionaris is een nieuwe rol die per 1 mei 2022 per bestuursorgaan aangewezen dient te zijn. Avalex heeft deze rol belegd bij de directiesecretaris.

Passieve openbaarmaking

De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Passieve openbaarmaking is openbaarmaking van informatie op verzoek van een inwoner. Hiertoe heeft Avalex op haar website de werkwijze opgenomen voor het indienen van een Woo-verzoek.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. De verplichting tot actieve openbaarmaking treedt in de loop van de komende jaren stapsgewijs (bij koninklijk besluit) in werking. De digitale infrastructuur, waarlangs de verplichte Woo-informatie categorieën actief gepubliceerd moeten worden aan burgers, is sinds medio 2023 bekend. De verplichting om deze informatie daadwerkelijk te plaatsen treedt gefaseerd in werking. Avalex heeft de infrastructuur van haar website deze periode zo ingericht, dat documentatie geplaatst kan worden, op het moment dat de verplichting in werking wordt gesteld.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht bestuursorganen om maatregelen te treffen om hun digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden, in lijn met het gestelde in de Archiefwet. De minister van BZK ondersteunt daarbij door middel van een meerjarenplan en VNG stelt voor hun leden een deelmeerjarenplan op. Als deze beschikbaar komt, zal Avalex haar medewerking hieraan verlenen.

Registratie Woo-verzoeken 2023

In 2023 heeft Avalex geen Woo-verzoeken ontvangen.

5.6 Verbonden partijen

Avalex heeft met twee partijen een bestuurlijke relatie, waarin zij tevens een financieel belang heeft, te weten Avalex BV en HVC. Verbonden partijen (deelnemingen) worden op grond van de BBV niet geconsolideerd in de jaarrekening weergegeven.

Avalex BV

Avalex BV is een besloten vennootschap waarvan de aandelen voor 100% in handen zijn van de Gemeenschappelijke Regeling. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 90.000, verdeeld over 90.000 gewone aandelen van elk € 1,- groot. De onderneming is gestart op 16 april 2010. De bedrijfsactiviteiten zijn statutair beschreven als het "inzamelen, bewerken en verwerken van bedrijfsafval en het verrichten van holdingactiviteiten".

De onderneming is opgericht met als doel om de activiteiten van Avalex op het gebied van bedrijfsafval in onder te brengen, om zodoende meer juridische scheiding aan te brengen tussen de 'publiekrechtelijke' taak van de inzameling van huishoudelijk afval en de meer 'commerciële' taak van inzameling van afval uit bedrijven.

Vanwege het afstoten van Bedrijfsafval per december 2015 zou de Besloten Vennootschap worden geliquideerd. Dit heeft echter geen doorgang gekregen onder andere omdat de BV in een nieuwe governancestructuur mogelijk nog wenselijk zou kunnen zijn. In 2021 is bestuurlijk besloten om de huidige BVO-structuur te handhaven voor Avalex. Nu de koers Avalex bekend is, zal het bestaansrecht opnieuw bezien worden van de besloten vennootschap.

HVC

Avalex is namens de gemeenten aandeelhouder van HVC. Vanaf januari 2022 is de dienstverlening gestart tussen HVC en Avalex, voor het verwerken van drie afvalstromen. De samenwerking tussen HVC en Avalex is tot stand gekomen na een zorgvuldig gelopen traject met de zes Avalex-gemeenten in 2021. Twee keer per jaar komt Avalex samen met de andere aandeelhouders samen in de aandeelhoudersvergadering.

- aandeelhoudersvergaderingen

De aandeelhoudersvergaderingen in 2023 hebben plaatsgevonden op 25 mei en 7 december. Deze stonden in het teken van de jaarrekening 2022, de herbenoeming van een lid van de Raad van commissarissen en het toetreden van gemeente Maassluis als aandeelhouder.

Avalex heeft ingestemd met de gevraagde besluiten hieromtrent. Uit de jaarrekening blijkt dat er bij HVC sprake is van een gezonde financiële situatie. Met betrekking tot Maassluis ervaart het bestuur dat toetreding beperkte financiële impact heeft op Avalex, omdat haar aandeel in verhouding nauwelijks afneemt. Daarnaast zorgt toetreding voor het versterken van de dekkinggraad van het overslagstation van Avalex. Een deel van het afval van Maassluis, zal namelijk via HVC in Delft worden overgeslagen.

Daarnaast is in de aandeelhoudersvergadering ingegaan ontwikkelingen binnen HVC, gericht op klimaat en circulariteit. Deze zullen mogelijk niet passen binnen de bestaande financiële kaders van HVC en het is mede daarom gewenst om tijdig met aandeelhouders het gesprek te voeren over een herijking van de strategie. Voor de beoogde herijking van de strategie is uit de aandeelhouders een klankbordgroep ingesteld. Vanuit Avalex als aandeelhouder nemen ook twee wethouders deel. De terugblik op de aandeelhoudersvergaderingen worden telkens via het kernteam beschikbaar gesteld aan de raden.

- Tarieven en garantstellingsprovisie

Medio 2023 heeft HVC de tarieven 2024 bekendgemaakt. Deze passen binnen de begroting Avalex. In twee delen heeft HVC de garantstellingsprovisie over 2023 bekend gemaakt. Avalex ontvangt deze provisie vanwege haar aandeelhouderschap in HVC. Het totale bedrag vertegenwoordigt het deel waarvoor de gemeenten garant staan jegens HVC op grond van de toetredingsverklaring en de ballotageovereenkomst. Deze provisie is bestemd voor de Avalex-gemeenten en vormt daarom geen onderdeel van de Avalex-begroting. De bedragen passen binnen de kaders zoals vastgesteld in het 'garantstellingsbeleid aandeelhouderschap 2021' en de gemeentelijke besluitvorming. In onderstaande tabel is de garantstellingsprovisie HVC weergegeven voor 2023.

Gemeente	Totaal (in €)	%
Delft	230.013	30,98
Leidschendam-Voorburg	169.577	22,84
Midden-Delfland	36.232	4,88
Pijnacker-Nootdorp	114.190	15,38
Rijswijk	131.340	17,69
Wassenaar	61.104	8,23
Totaal	742.456	100,00

Tabel 5.7: Garantstellingsprovisie HVC

Deel B

Financiële

verantwoording

6. Jaarrekening

6.1 Balans

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa			Eigen vermogen		
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	41.671	42.734	Algemene reserve	5.360	4.643
			Bestemmingsreserve	2.571	1.103
			Gerealiseerde resultaat	-440	2.061
Financiële vaste activa			Voorzieningen		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	38	38	Voorziening toelagen onregelmatige dienst	179	-
			Voorziening jubilea	54	-
			Voorziening verlofsparen	39	32
Totaal vaste activa	41.709	42.772	Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.890	38.768
Vlottende activa			Totaal vaste passiva	42.653	46.607
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar			Vlottende passiva		
Vorderingen op openbare lichamen	185	793	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.303	8.945	Overige schulden	2.027	3.670
Overige vorderingen	20	20	Overlopende passiva		
			Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	1.754	1.461
			Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.730	2.412
Liquide middelen			Totaal vlottende passiva	7.511	7.543
Banksaldi	1.000	1.002	Totaal passiva		
				50.164	54.150
Overlopende activa					
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.947	618			
vlottende activa	8.455	11.378			
Totaal activa	50.164	54.150			

Tabel 6.1: Balans (bedragen * € 1.000)

6.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten zijn opgenomen.

Algemene grondslagen en waardering

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat, vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De gehanteerde afschrijvings-termijnen zijn conform de financiële verordening en geschieden onafhankelijk van het resultaat van het lopend boekjaar.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vorzieningen

Vorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voor de openstaande bovenwettelijke verlofdagen is sinds 2022 een voorziening verlofsparen gevormd. In 2023 is een voorziening gevormd voor jubilea van medewerkers en een voorziening voor toelagen onregelmatige dienst.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

6.3 Toelichting op balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. De WOZ-waarde (waarde peildatum 01-01-2023) van de gronden, terreinen en gebouwen bedragen samen € 11,5 miljoen (boekwaarde per balansdatum is € 16 miljoen). De panden worden gezien als een investering met economisch nut. Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investering	Desinvestering	Lineaire afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Grond en terreinen	6.759	-	-	-	6.759
Gebouwen	9.278	9	-	484	8.803
Vervoermiddelen	203	343	-	22	524
Machines, apparaten en installaties	1.129	114	-	104	1.139
Overige materiële vaste activa	25.365	1.837	-	2.756	24.446
Totaal	42.734	2.303	-	3.366	41.671

Tabel 6.2: Verloopstaat activa (bedragen * € 1.000)

De afschrijvingstermijnen worden hierna weergegeven en de investeringen met economisch nut worden lineair afgeschreven.

Omschrijving	Aantal jaren
Grond en terreinen	n.v.t.
Gebouwen	40
Vervoermiddelen	15
Machines, apparaten en installaties	15
<i>Overige materiële vaste activa:</i>	
Inzamelmateriaal	15
Inventaris en inrichting	15

Tabel 6.3: Afschrijvingstermijnen

De in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaande tabel vermeld.

Omschrijving	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023
Grond en terreinen	-	-
Gebouwen	9	6.051
Vervoermiddelen	343	100
Machines, apparaten en installaties	114	100
Overige materiële vaste activa	1.837	4.730
Totaal	2.303	10.981

Tabel 6.4: Investeringen (bedragen * € 1.000)

In 2022 is minder geïnvesteerd in boven- en ondergrondse containers en minicontainers. Dit komt voornamelijk door een vertraging in het uitrollen van het project HNI in de gemeente Rijswijk. Daarnaast wordt er gewerkt aan een nieuw huisvestingsplan. Wachtend daarop zijn weinig investeringen in het pand gedaan, enkel in de inrichting en de inventaris. Wegens het meerjarige karakter van het project HNI en uitgestelde investeringen van eerdere jaren, is nog een restant krediet beschikbaar voor investeringen. In de volgende tabel worden de restant kredieten van eind 2022 per investeringscategorie getoond.

Omschrijving	Restant krediet 31-12-2022	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023	Restant krediet 31-12-2023
Grond en terreinen	-	-	-	-
Gebouwen	795	6.051	9	6.837
Vervoermiddelen	254	100	343	11
Machines, apparaten en installaties	36	100	114	22
Overige materiële vaste activa	5.401	4.730	1.837	8.294
Totaal	6.486	10.981	2.303	15.164

Tabel 6.5: Restant kredieten (bedragen * € 1.000)

Financiële vaste activa

De aard en omvang van de aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen van de leningen en vorderingen (eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend), van de vaste activa (naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen), en van de deelnemingen en voorraden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Het saldo op de rekening schatkistbankieren bedraagt eind 2023 € 5.303K. De vorderingen op openbare lichamen bedragen € 184K. Vanwege de aard en de ouderdom van deze vorderingen is geen voorziening opgenomen. De overige vorderingen bestaan grotendeels uit opbrengsten grondstoffen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan alleen uit banksaldi. Alle liquide middelen zijn per direct opeisbaar.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan hoofdzakelijk uit vorderingen op inzake de verwerking van grondstoffen.

Eigen vermogen

Het positieve resultaat van het jaar 2022 ad € 2 miljoen is overeenkomstig het verwachte besluit van het bestuur verwerkt. Volgend op het bestuursbesluit van 9 juli 2021 is de bestemmingsreserve containers ad € 900K gevormd. Deze is gecreëerd om de verschuiving van een onjuiste interpretatie van de kostenbegroting naar investeringsbegroting te reserveren en in de opeenvolgende 15 jaren als voordeel in het baten- en lastenstelsel te verwerken.

De bestemmingsreserve personele ontwikkeling heeft betrekking op afwikkeling van voormalig personeel en op verbetertrajecten om personele efficiency te realiseren in de bedrijfsvoering. De bestemmingsreserve innovatie is bestemd voor verbetering van de uitvoering. In 2022 hebben voor beide reserves mutaties plaatsgevonden cf bestuursbesluit.

In 2023 is een bestemmingsreserve groot onderhoud gevormd conform het bestuursbesluit van 24 november 2023. Deze bestemmingsreserve is gevormd als gevolg van de vrijval van de voorziening groot onderhoud door het ontbreken van een up-to-date MJOP. Zodra er een MJOP is, zal weer een voorziening groot onderhoud worden gevormd.

Omschrijving	Saldo 31- 12-2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12- 2023
Algemene reserve	4.643	2.061	1.344	5.360
Gerealiseerd resultaat	2.061	-440	2.061	-440
<i>Bestemmingsreserve:</i>				
-Bestemmingsreserve groot onderhoud	-	1.624	96	1.528
-Bestemmingsreserve personele ontwikkeling	92	-	-	92
-Bestemmingsreserve containers	840	-	60	780
-Bestemmingsreserve innovatie	171	-	-	171
Totaal	7.807	3.245	3.561	7.491

Tabel 6.6: Eigen vermogen (bedragen * € 1.000)

Voorzieningen

De voorziening verlofsparen is gevormd voor het spaarverlof van medewerkers. Dit spaarverlof is een verplichting van niet-gelijke omvang. De voorziening voor jubilea is gevormd medewerkers die de komende 5 jaar een dienstjubileum vieren. De voorziening TOD (toelage onregelmatige dienst) is gevormd omdat zich in 2023 een casus heeft voorgedaan

waarbij geconstateerd is dat de cao op een onderdeel van toelagen onregelmatige dienst niet correct is toegepast. Dit geldt voor zowel de eigen medewerkers als de uitzendkrachten.

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Toevoeging 2023	Aanwending 2023	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Verlofsparen	32	7			39
Jubilea	-	54	-	-	54
TOD	-	179	-	-	179
Totaal	32	240	-	-	272

Tabel 6.7: Voorzieningen (bedragen * € 1.000)

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De waarde van de onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen bedraagt per eind 2023 € 34,89 miljoen. Er is voor € 3,8 miljoen afgelost. De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 225K.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze schulden betreffen de crediteuren.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaat ultimo 2023 vooral uit vooruit gefactureerde omzet ad € 2,6 miljoen, te betalen loonheffing ad € 809K, te betalen btw ad € 265K, te ontvangen facturen ad € 398K en te betalen pensioenpremie ad € 147K.

Niet op de balans opgenomen verplichtingen

Avalex heeft een kredietfaciliteit bij de BNG-Bank die in 2023 niet is aangesproken.

Avalex heeft per balansdatum voor 2023 voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen.

Contracten	Waarde contract	Verplichting < 1 jaar	Verplichting > 1 jaar
Mobiliteit incl. onderhoud			
Verbouwing kantoorpand Den Haag	1.111.561	1.111.561	
Totaal			

Tabel 6.8: Niet uit de balans blijkende verplichtingen (bedragen * € 1.000)

6.4 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het overzicht van baten en lasten voor 2023 opgenomen. Avalex heeft het jaar 2023 in eerste instantie met een negatief resultaat van € 440.000 afgesloten. Dit is echter het resultaat voordat de in het bestuur afgesproken eigen bijdrage van Avalex ad € 715.000 uit de algemene reserve is onttrokken. Het resultaat van Avalex komt derhalve positief uit op € 275.000.

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inzameling & afvoer van huishoudelijk afval <i>Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:</i>	45.530	38.310	7.220	47.527	40.477	7.050	46.678	38.903	7.775
Lokale heffingen		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Algemene uitkeringen		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Dividend		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Saldo Financieringsfunctie		392	-392		419	-419		225	-225
Overige algemene dekkingsmiddelen		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		392	-392		419	-419		225	-225
Gerealiseerde kosten overhead		6.828	-6.828		7.346	-7.346		7.866	-7.866
Vennootschapsbelasting		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	45.530	45.530	-	47.527	48.242	-	46.678	46.994	-316
Toevoeging/onttrekking aan reserves		n.v.t.			n.v.t.			124	-124
Gerealiseerde resultaat	45.530	45.530	-	47.527	48.242	-715	46.678	47.118	-440

Tabel 6.9: Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000)

In 2023 is er een begrotingswijziging geweest als gevolg van de extreme inflatiecorrectie vanwege geopolitieke ontwikkelingen. Tevens was de stijging van de cao SGO beduidend hoger dan de indexatie waarmee in de begroting van 2023 was gerekend. Dit heeft tot een begrotingswijziging geleid die op 8 september 2023 is vastgesteld. De eenmalige compensatie van de gemeenten voor de onvoorziene prijsstijgingen bedroeg € 1,9 miljoen. De resterende € 0,7 miljoen zou worden gedekt vanuit de algemene reserves van Avalex.

6.5 Toelichting op baten en lasten

Omschrijving		Realisatie 2023	Begrotings wijziging 2023	Vershil 2023	Voordeel/ nadeel
Bijdrage gemeenten	1.	41.139	41.479	-340	Nadeel
Compensatie gemeenten onvoorziene prijsstijgingen	2.	1.963	1.944	19	Voordeel
Bijdrage projecten	4.	152	803	-651	Nadeel
Opbrengsten grondstoffen	5.	2.485	2.502	-17	Nadeel
Overige opbrengsten	6.	939	799	140	Voordeel
Totaal opbrengsten		46.678	47.527	-850	Nadeel
Door te berekenen aan gemeenten	7.	10.052	10.622	-570	
Aan gemeenten af te dragen opbrengst grondstoffen	8.	2.485	2.502	-17	
Verwerkingskosten	9.	-10.904	-11.288	384	
Afvalstoffenbelasting	10.	-1.633	-1.836	203	
Totaal opbrengsten en kosten afval & grondstoffen		0	0	0	
Inzamelvoorziening	11.	6.203	6.811	-608	Voordeel
Directe personeelskosten	12.	14.294	13.845	449	Nadeel
Milieustraten	13.	382	429	-47	Voordeel
Overlaad	14.	500	682	-182	Voordeel
Mobiliteit	15.	4.578	4.878	-300	Voordeel
Verwerking en Belastingen	16.	12.537	13.124	-587	Voordeel
Totaal directe kosten		38.492	39.769	-1.277	Voordeel
Bedrijfsvoering	17.	7.866	7.346	520	Nadeel
Totale kosten overhead		7.866	7.346	520	Nadeel
Projecten	18.	636	1.127	-491	Voordeel
Incidentele baten	19.				
Incidentele lasten	20.				
Resultaat voor belasting		-316	-715	399	Voordeel
Vennootschapsbelasting	21.				
Saldo van baten en lasten		-316	-715	-399	Voordeel
Onttrekking vanuit reserves	22.	156	-	156	Voordeel
Toevoeging vanuit reserves	23.	280	-	280	Nadeel
Gerealiseerd resultaat		-440	-715	275	Voordeel

Tabel 6.10: Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)

Bijdrage gemeenten (1)

De bijdrage gemeenten zijn de opbrengsten vanuit de periodieke facturatie aan de zes gemeenten, welke gebeurt op basis van de DVO 2023. De opbrengsten zijn voor 2023 conform de DVO in rekening gebracht en voldaan.

Compensatie gemeenten onvoorziene prijsstijgingen (2)

De compensatie gemeenten onvoorziene prijsstijgingen betreft de eenmalige bijdrage van de gemeenten als gevolg van de onvoorziene prijsstijgingen 2023. Dit is conform de besluitvorming rondom de begrotingswijziging 2023. De opbrengsten zijn in rekening gebracht en voldaan.

Inzet algemene reserve Avalex (3)

De inzet algemene reserve Avalex betreft het deel dat Avalex zelf bijdraagt uit de algemene reserve ter compensatie van de onvoorziene prijsstijgingen 2023. Dit is tevens conform de besluitvorming rondom de begrotingswijziging 2023.

Bijdrage projecten (4)

De bijdrage projecten zijn de opbrengsten op basis van facturatie voor projecten. Op basis van de gerealiseerde kosten wordt op nacalculatie gefactureerd. Deze opbrengsten zijn niet begroot. Het levert echter geen voordeel op vanwege de kosten die hier tegenover staan (op offertebasis). In 2023 zijn er minder projecten op offertebasis uitgevoerd; dit zie je ook terug in de projectkosten.

Opbrengsten grondstoffen (5)

Dit betreft alle opbrengsten die voortkomen uit het verwerken van grondstoffen, oftewel recyclables. Opbrengsten grondstoffen zijn hoger dan begroot door de stijgende grondstofprijzen in 2023. Met name de prijs voor papier en metalen zijn hier debet aan.

Overige opbrengsten (6)

De post overige opbrengsten bestaat voor het grootste deel uit additionele dienstverlening aan de gemeenten die niet zijn begroot. In 2023 heeft deze post met name betrekking op meerwerk en incidentele doorbelastingen.

Opbrengsten en kosten afval & grondstoffen (7 t/m 10)

Middels de betreffende posten wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verwerkingskosten en afvalstoffenbelasting worden gedekt. Enerzijds wordt een deel doorberekend aan de gemeenten en anderzijds wordt een deel gedekt door opbrengsten van grondstoffen.

Inzamelvoorziening (11)

Onder deze post vallen de kosten van het beheer en onderhoud van de containers en rentekosten voor langlopende leningen.

Directe personeelskosten (12)

Onder deze post vallen de vaste personeelskosten en inhuurkosten van uitzendkrachten voor direct personeel.

Milieustraten & Overlaad (13 en 14)

Onder milieustraten en overlaad worden diverse kosten geregistreerd zoals het onderhoud en huur van deze locaties, afschrijvingskosten, kadegeld en de bijbehorende rente op langlopende leningen.

Mobiliteit (15)

Dit betreft het gebruik en inzet van het wagenpark ten behoeve van het ophalen en wegbrengen van alle fracties.

Verwerkingen en Belastingen (16)

De kosten voor verwerking en belasting liggen in lijn met de begroting.

Bedrijfsvoering (17)

De kosten voor bedrijfsvoering (bijvoorbeeld kosten van huisvesting, ICT, Inkoop en Financiën) zijn hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervan zijn de kosten voor ICT (meer en duurdere licenties) en huisvesting als gevolg van de uitgestelde verbouwing in Den Haag.

Projecten (18)

De kosten voor projecten zijn lager dan begroot doordat er minder werkzaamheden op offertebasis zijn uitgevoerd.

Incidentele baten en lasten (19 en 20)

In 2023 zijn er geen incidentele baten en lasten geweest.

VPB (21)

De Belastingdienst is van mening dat diensten die voor derden plaatsvinden en de opslag en/of overslag van die afvalstromen die opbrengsten opleveren, belast zijn. Avalex heeft als standpunt dat geen belasting op deze stromen behoeft te worden afgedragen omdat huishoudelijk afval een wettelijke taak is en deze is vrijgesteld.

Ten aanzien van de verkoop van grondstoffen is op landelijk niveau met de Belastingdienst onderhandeld inzake een generieke afspraak. Deze luidt dat na het sluiten van een vaststellingsovereenkomst, 1% van de opbrengst van

grondstoffen wordt aangemerkt als belastbare winst voor de Vennootschapsbelasting. De bestaande vaststellingsovereenkomst waarin deze afspraak is vastgelegd, is verlengd tot en met 2025.

Onttrekking uit/toevoeging aan reserves (22 en 23)

Het behaalde negatieve resultaat van 2023 ad € 0,4 miljoen is onttrokken aan de algemene reserve. Daarnaast is volgens bestuursbesluit van 24 november 2023 een bestemmingsreserve groot onderhoud ad € 1.344K gevormd; hieraan is gedoteerd conform de begroting voor de voormalige voorziening groot onderhoud.

Analyse begrotingsafwijkingen voor begrotings-rechtmaticheid

Formeel is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid als de werkelijke lasten van het programma de begrote lasten overschrijden. In 2023 is hier geen sprake van geweest en dus niet van toepassing.

Toelichting op onvoorzien

Volgens het BBV moet het overzicht van baten en lasten ook 'het geraamde bedrag voor onvoorzien' bevatten; dit is een raming voor "onvoorzien". Voor de samenstelling en opbouw worden door het BBV geen nadere regels gegeven. Volgens de Gemeentewet moet de raming voor onvoorzien reël zijn.

In de cijfers van 2023 is de post onvoorzien net als in voorgaande jaren op nul euro gezet. In de begroting van 2023 is geen post onvoorzien opgenomen.

Taakveld				Raming begrotingsjaar vóór wijziging	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil begroting ná wijziging met realisatie
Volksgesondheid en Milieu				Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
3.6	Huren	7.3	Afval	77	77	85	-8
3.8	Overige goederen en diensten	7.3	Afval	3.224	3.224	2.272	952
4.3.2	Inkomensoverdrachten gemeenten	7.3	Afval	42.229	44.234	44.321	-87
Totaal opbrengsten				45.530	47.535	46.678	857
1.1	Salarissen en sociale lasten	0.4	Overhead	-2.423	-2.636	-1.770	-866
1.1	Salarissen en sociale lasten	7.3	Afval	-9.937	-10.811	-11.176	365
2.1	Belastingen	0.9	VpB				
3.5.1	Ingeleend personeel	0.4	Overhead	-200	-214	-826	612
3.5.1	Ingeleend personeel	7.3	Afval	-3.056	-3.419	-3.356	-63
3.8	Overige goederen en diensten	0.4	Overhead	-2.517	-2.695	-5.320	2.625
3.8	Overige goederen en diensten	7.3	Afval	-23.139	-23.914	-21.259	-2.655
4.2	Subsidies	7.3	Afval				
5.1	Rente	0.5	Treasury	-392	-419	218	-637
5.1	Rente	7.3	Afval			-199	199
7.1	Mutatie reserve	0.10	Mutatie reserves				
7.2	Mutatie voorzieningen	0.4	Overhead	-262	-280	-280	-
7.2	Mutatie voorzieningen	7.3	Afval				
7.3	Afschrijvingen	0.4	Overhead	-267	-286	-71	-215
7.3	Afschrijvingen	7.3	Afval	-3.338	-3.575	-3.080	-495
Totaal kosten				-45.530	-48.250	-47.118	-1.130
3.5.1	Ingeleend personeel	7.3	Afval	-	-	-	-
3.8	Overige goederen en diensten	0.4	Overhead	-	-	-	-
3.8	Overige goederen en diensten	7.3	Afval	-	-	-	-
Totaal incidentele kosten				0	0	0	0
3.8	Overige goederen en diensten	7.3	Afval	-	-	-	-
Totaal incidentele opbrengsten				0	0	0	0
Totaal resultaat				0	-715	-440	-273

Tabel 6.11: IV-3 taakvelden rapportage (bedragen x € 1.000)

6.6 Toelichting rechtmatigheid

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inzameling & afvoer van huishoudelijk afval	45.530	38.310	7.220	47.527	40.477	7.050	46.678	38.906	7.775
<i>Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:</i>									
Lokale heffingen		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Algemene uitkeringen		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Dividend		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Saldo Financieringsfunctie		392	-392		419	-419		225	-225
Overige algemene dekkingsmiddelen		n.v.t.			n.v.t.			n.v.t.	
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		392	-392		419	-419		225	-225
Gerealiseerde kosten overhead		6.828	-6.828		7.346	-7.346		7.886	-7.866
Vennootschapsbelasting		n.v.t.			n.v.t.				
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	45.530	45.530	-	47.527	48.242	-	46.678	46.994	-316
Toevoeging/onttrekking aan reserves		n.v.t.			n.v.t.			124	-124
Gerealiseerde resultaat	45.530	45.530	-	47.527	48.242	-715	46.678	47.118	-440

Tabel 6.12: Begrotingsafwijkingen (bedragen x € 1.000)

Formeel is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid als de werkelijke lasten van het programma de begrote lasten overschrijden. Op het programma inzameling & afvoer van huishoudelijke afval is een onderschrijding zichtbaar ten opzichte van de begroting na wijziging van € 1,5 miljoen. Deze onderschrijding telt derhalve niet mee voor het oordeel.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
a) Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		✓
b) Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met het bestuur.		✓
c) Budgetoverschrijding die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	✓	
d) Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	✓	

<p>e) Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft het bestuur nog geen besluit genomen.</p>		✓
<p>f) Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • Geconstateerd na verantwoordingjaar 	✓	✓
<p>g) Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investering of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaar van investeren • Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren. 	✓	✓

Tabel 6.12: Analyse begrotingsafwijkingen

6.7 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van Secretaris Directeur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de secretaris directeur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 24 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 471.180.

Bevinding

De secretaris directeur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het bestuur ook beschreven welke actie het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6.8 Wet normering Topinkomens

Het inkomen van een topfunctionaris in de (semi)publieke sector mag volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT) maximaal 130% van een ministersalaris zijn en bedraagt hiermee € 223.000. (Semi)publieke instellingen zijn verplicht om jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun functionarissen te publiceren in de financiële jaarverslagen. De WNT beperkt zich tot de functionarissen binnen bestuur en directie. Het gehele bestuur van Avalex is onbezoldigd. Er is geen sprake van overschrijdingen.

		Mw. N. Dukker	
Functiegegevens	secretaris-directeur		
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022	
Deeltijdfactor in fte	1	1	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.881	138.715	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.527	22.542	
Subtotaal	166.408	161.257	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	216.000	
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	166.408	161.257	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

Tabel 6.13: Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder	
Naam topfunctionaris (tot maart 2023)	Functie
Mw. M.A. Huijsmans (Wethouder Delft)	Lid Bestuur
Dhr. P. van Veller (Wethouder Leidschendam-Voorburg)	Lid Bestuur
vacature (Wethouder Midden Delfland)	Lid Bestuur
Dhr. P.C. Hennevanger (Wethouder Pijnacker-Nootdorp)	Voorzitter Bestuur
Dhr. W. van Damme (Wethouder Rijswijk)	Lid Bestuur
Dhr. H.J.M. Hendrickx (Wethouder Wassenaar)	Lid Bestuur
Naam topfunctionaris (vanaf maart 2023)	Functie
Mw. M.A. Huijsmans (Wethouder Delft)	Lid Bestuur
Dhr. P. van Veller (Wethouder Leidschendam-Voorburg)	Lid Bestuur
Dhr. F.A. Voskamp (Wethouder Midden Delfland)	Lid Bestuur
Dhr. P.C. Hennevanger (Wethouder Pijnacker-Nootdorp)	Voorzitter Bestuur
Dhr. W. van Damme (Wethouder Rijswijk)	Lid Bestuur
Dhr. L.N.M. van Doeveren (Wethouder Wassenaar)	Lid Bestuur

Tabel 6.14: Topfunctionarissen

6.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.